

MAGYAR TEMETKEZÉS

SZEMLÉLETVÁLTÁS
A BTI ÉS AZ OTEI ÉLÉN

KI FEDEZI A TEMETŐ
ÜZEMELTETÉSÉNEK
KÖLTSÉGEIT?

MÉRLEGBESZÁMOLÓ
KÖZGYŰLÉSEK

SZAKMAI KIRÁNDULÁS
VISOKÓBAN

SZAKMAI KÖRKÉRDÉS

TEMETKEZÉSI
SZAKEMBEREK KÉPZÉSE

KÍNAI KOPORSÓK
MAGYARORSZÁGON

NEMZETI KÖTELESSÉG
A KATONASÍROK GONDOZÁSA

ELHUNYT MÁDL FERENC

HAMUSZÓRÓ-
KEGYHELY-AVATÁS

ORSZÁGOS TEMETKEZÉSI EGYESÜLET ÉS IPARTESTÜLET

◆ *Keletfa*

Minőség és tradíció

◆ *Keletfa*

H-4405 Nyíregyháza,
Lujza u. 6.
Tel.: 06 (42) 460-782
Fax: 06 (42) 460-783
www.keletfa.hu

Tisztelt Kollégák!

Tennivalókban bővelkedő, de úgy hiszem
eredményes negyedév áll mögöttünk, melyet
az OTEI és társszervezetei, az éves közgyűlések
megtartásával zártak le.

A szakmánkat érintő központi kérdés, jelenleg az egész temetkezési, kegyeleti tevékenységet megreformáló kegyeleti törvény megújítása. Tervek szerint lapunk megjelenésével egy időben, már beadásra kerül a módosításokról szóló tervezet, az illetékes szakminisztereknek.

A törvényi változtatások sarokpontjairól és az OTEI-n belüli javaslatairól, is tájékoztat minket Horváth József, az OTEI elnöke, a vele készült cikkben.

Lapunkban ezúttal, a törvény módosításáról, a szakmát érintő személyes tapasztalataikról vallanak gyakorlati szemszögből a temetkezési szakma képviselői. A tapasztalatcsere, egymás véleményének megismerése, mind elősegítik az újító, fejlesztő munkát.

Ennek szellemében számolunk be a Szerbiában és Boszniában tett szakmai útról, valamint az Újvidéki szakmai kiállításról is.

Következő lapszámunkban bemutatjuk a jászberényi kriptaleletekből összeállított „Üzenet a múltból” című írást és kiállítást.

Remélem, hogy szerkesztőtársaimmal sikerült hasznos, információkban gazdag lapot összeállítanunk minden olvasónk számára.

Varga József

a szerkesztőbizottság elnöke

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadvány

Megjelenik negyedévenként
Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) lapja

Felelős kiadó

Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület elnöksége
1086 Budapest, Fiumei út 16.

Szerkesztőség

Hírös Temetkezési Kft.
6000 Kecskemét, Mátyás király krt. 38.
Tel.: +36-30/9855-424; Fax: 76/ 504-943
E-mail: magyartemetkezés@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai

Balogh Károly, Marján Tibor, Puskás Béla, Szekrényes András, Varga József (elnök)

Nyomda: Print 2000

Nyomdai előkészítés: Pixelgraf

TARTALOM

ELŐSZÓ	1
SZEMLELETVÁLTÁS A BTI ÉS AZ OTEI ÉLÉN	2
„FÓRUM” MAI MAGYAR VALÓSÁG	3
„9 ÉVE ÍRTUK”	4
EGYESÜLETEK TEVÉKENYSÉGE	5
SAKMAI KIRÁNDULÁS	6
SAKMAI KIÁLLÍTÁS ÚJVIDÉKEN	8
NINCS TÖBB ILYEN AZ ORSZÁGBAN	10
PORONDON A TEMETKEZÉSI TÖRVÉNY 2. RÉSZ	12
TEMETŐKERTÉSZÉK ÉS FENNTARTÓK EGYESÜLETE	14
SIKERES TEMETKEZÉSI SAKEMBERKÉPZÉS DEBRECENBEN	15
HÍREK – ESEMÉNYEK	16
NEMZETI KÖTELESSÉG A KATONASÍROK GONDOZÁSA	18
NEMZETI EMLÉKHELY ÉS KEGYELETI BIZOTTSÁG TEVÉKENYSÉGE	20
BUDAPESTI TEMETŐ BEMUTATÁSA	22
ELHUNYT MÁDL FERENC	24
KEGYELETI SAKLAP AVATÁS SZLOVÁKIÁBAN	25
ORSZÁG LILI-KIÁLLÍTÁS	27
HAMUSZÓRÓKEGYHELY-AVATÁS DEBRECENBEN	28
MATEK TAGGYŰLÉS SZABADKÁN	30
A SZENTLÉLEK ÉLŐ TEPLOMA	32

Szempléleváltás a BTI és az OTEI élén

Budapestnek 20 év után új vezetése lett Tarlós István főpolgármester személyében, aki egy új, karakteres irányváltást hirdetett meg, és ennek szellemében az irányítása alá tartozó cégek vezetését új menedzsmentekre bízta.

Az elvárás az lett, hogy a politikai ellenőrzést a gazdasági és szakmai hozzáértés váltsa fel, a középpontba pedig azt helyezték, hogy a főváros vagyona szakmai fejlesztések révén gyarapodjon úgy, hogy a nyújtott közszolgáltatások színvonala fejlődjön. Mint ismert, a vezetőcsere nem került el a Budapesti Temetkezési Intézet Zrt. (BTI) szervezetét sem. A Magyar Temetkezés a változásokról, a vállalat és a szakma jövőjéről kérdezte Horváth Józsefet, a BTI Zrt. vezérigazgatóját, az OTEI elnökét.

Hogyan értékelnéd a BTI Zrt. élén eltöltött több mint féléves időszakot? Kíváncsiak vagyunk, mik voltak az elvárások a főváros részéről, és arra is, hogyan láttál neki ennek, a számodra új területnek, a temetkezésnek?

A tulajdonos elvárásai tiszták voltak: hatékony, átlátható és eredményes gazdálkodás folytatása, természetesen úgy, hogy a lakossági szolgáltatásaink minősége is javuljon. Ennek megfelelően alapvető szemléletváltást hajtottunk végre vezető kollégákkal együtt. A munkánkat jól mutatják a sarokszámok, 2011 első négy hónapjában árbevételarányos 10,6%-os adózott eredményt értünk el. Ha ezt a jövedelmi szintet tartani tudjuk, akkor nagyon komoly fejlesztéseket tudunk végrehajtani, és túl azon, hogy ez tulajdonosi érdek, a BTI versenyképessége is jelentősen javulni fog.

Ezek valóban imponáló számok, a versenyszektorban is elégedettek lennének a tulajdonosok ezzel a nyereségszinttel bárhol a világon.

Ugyanúgy tekintek a cégre, és erre a feladatra, mintha egy színtiszta üzleti vállalkozást vezetnék. A múltamban is mindig üzleti szellem, verseny és fegyelem vett körül,

ezen most sem kívánok változtatni, a cél egy nyereséges vállalat, de mivel a közszolgáltatásban kaptam megbízást, a fő kihívást egy nagyon elégedett budapesti lakosság jelenti.

Idén a legnagyobb magyar szakmai szervezet, az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) elnökének is megválasztottak. Milyen irányt szeretnél kijelölni az OTEI-nek és ezáltal a szakma fejlődésének?

Ugyanazzal a szemlélettel láttam neki az OTEI átszervezésének, ahogy az előbb a BTI esetében említettem. A kulcsszó itt is a szemléletváltás. Sajnos, volt olyan elnökségi tag, aki az elején nem akarta elfogadni a változás szükségességét, de aztán folyamatosan mindenki ráébredt, hogy az elmúlt évek nihilizmusából és a pillanatnyi érdekeknek megfelelően kialakult érdekszövetségek harcaiból ki kell vezetni a szervezetet, ehhez pedig tenni kell. Mára úgy érzem, újra egységes a vezetőség, és ez nagyon jó alap arra, hogy a 40 éves OTEI megújuljon és hatékonyan képviselje a szakmát.

Okozott-e fejtörést az elnöki poszt átvétele, volt-e meglepetés?

Az elnökváltás, sajnos, nem volt zökkenőmentes, mert a volt titkár az együttműködés jeleit igen kevésbé mutatta. A dokumentumok rendezése és áttekinthető állapotba hozatala Nebehaj Barbara kolléganőnknek több napot vett igénybe. A szervezetünk bankszámlája feletti rendelkezési joghoz több hónap után tudtam csak hozzájutni. A 2010. év végéig használt számlázási programot a laptopdal együtt működésképtelen állapotban kaptuk meg. Így csak a könyvelési anyagokra és a hiányosan fellelt bizonylatokra és dokumen-

tumokra hagyatkozhattunk. Mára már sikerült az alapállapotot tisztázni, hogy melyik tagunk meddig rendezte a tagdíját, meddig rendezte az OTEI a szállítói számláit, a bevételeinket meddig számláztuk, és e tekintetben ki tartozik nekünk.

Ezek szerint, ha nehezen is, de egyesbe kerültek a dolgok.

Sajnos nem ment ilyen egyszerűen. A könyvelés felülvizsgálata során derült ki, hogy a vagyonunk mintegy 40%-át egy magán-személy engedély nélkül saját céljaira használta. A számlakivonatokból megállapított készpénzhiányt, melyet akkor kamatokkal és átalány kártérítéssel 4,8 millió Ft-ban állapítottam meg, sikerült 5 nap alatt visszaszerezni. Erről tájékoztattam az elnökséget, ahol egyöntetűen döntöttünk arról, hogy egy ad hoc bizottság vizsgálja meg 2008-ig visszamenőleg a szervezetünk gazdálkodását. Már most tényként megállapítható, hogy szervezetünk nem rendelkezett pénzügyi szabályzattal, nem rögzítették az utalványozási és ellenőrzési jogokat és kötelezettségeket. Így felvetődik az a kérdés, hogy a közgyűlés ellenőrző bizottsága az elmúlt évek során a feltétlen bizalmat hogy adta meg azok számára, akik kezelték az OTEI vagyonát.

Valóban súlyos dolgok amiket mondasz. Egyértelmű a változtatás igénye. Mi a terved, hogyan lesz áttekinthető az OTEI?

Ez így tovább nem folytatható és nem vállalható semmilyen módon. Ezt fogalmaztam meg a 2011. május 31-én tartott közgyűlésen. Ennek szellemében tettem javaslatot az alapszabály-módosításra, melynek lényege a szabályos működés és a kollektív vezetés. Fontos számomra, hogy szakmailag elismert,

már bizonyított kollégák segítsék a munkámat, ezért a következő elnökségi ülésen három személyre teszek javaslatot, hogy az elnökség saját soraiból válassza meg alelnöknek. Cél a feladatok világos leosztása a számon kérhetőség jegyében, a területek pedig a jogi munka, a szervezeti kapcsolatok, illetve a külkapcsolatok.

Ha már a jogi munkát említetted, meg szeretném kérdezni, hogy áll a várva-várt törvénymódosítási csomag?

Igen jelentős és fontos munkát végeztünk el közösen, mellyel elkészítettük a kegyeleti törvény és kormányrendelet módosítását. Ehhez minden elnökségi tag összegyűjtötte a képviselt tagjainak a véleményét és javaslatait. Néhány pontját megemlítve a teljesség nélkül: fogalmak újradefiniálása, temetőüzemeltetés és rendelkezési jog pontosítása, sírhelymegváltási díj beszedése, ravatalozás helyének kijelölése, temetkezési szolgáltató működésének rendezése, ellenőrző hatóság pontos definiálása, szankcionálás rögzítése, hamvasztóüzemek működésének szabályozása. A javaslatunk az újság megjelenésekor már megküldésre kerül az illetékes szakminisztereknek.

Az OTEI nemcsak temetkezési vállalkozások és gyártók egyesülete,

számos regionális és szakmai egyesület is tagja. Milyen szerepet szán a taggyejesületeknek, tájékoztatót-e az ott folyó munkáról?

A társult tagszervezetek éves közgyűlésein részt vettem, ahol a fentieket részletesen ismertettem a szakmai témák előadóival együtt. Taglétszámunk folyamatosan nő, és személyes sikerként könyvelem el, hogy a Krematóriumok szövetsége is csatlakozott hozzánk. Így igen optimista vagyok a társzervezetekkel való együttműködés terén. Természetesen felvettük a MATESZSZ-szel a kapcsolatot, azonban a temetkezési szolgáltatás és fenntartás jelenlegi rendszere miatti ellentétes nézőpontunk okán csak az operatív szakmai kapcsolatok terén látom az együttműködés rövid távú erősítését. A jövőbeni működésünk igen jelentős láncszeme, hogy évente 3-4 alkalommal szakmai rendezvényeket tartsunk, ahol az addigi tapasztalatokkal, nemzetközi ismeretekkel bővíthetjük tudásunkat. Megtekinthetjük az újonnan kifejlesztett kellékeket, a gazdasági vezetők oktatásban részesülhetnek a jogszabályváltozások mikéntjéről.

Van-e a fenti – egyébként nagyon sűrű – programterv mellett olyan aktuális feladat, amelyre időt kell szánnia a szakmának?

Az elmúlt néhány hétben felmerült probléma, mely szerint a kegyeleti szolgáltatásokon kívül kereskedelmi kellek-forgalmazást indítottak el temetők környékén néhány gyártó segítségével, ezt elfogadhatatlannak tartom. Főleg azért, mert mint temetőtulajdonos cég vezetője a mintegy 600 ha-os temető fenntartásának veszteségét csak a szabad-áras tevékenység nyereségéből tudjuk kigazdálkodni. Így cégem gazdasági erejét fel fogom használni arra, hogy ezt megakadályozzam, és természetesen OTEI-előnként maximálisan fellépek ellene.

És végül egy személyes kérdés. Mivel töltöd a szabadidődet, ha nem a számokon bűvészkedsz, vagy nem a jövőn töröd a fejed? Mennyire határozza meg a pihenésedet a Balaton melletti lakóhelyed?

1968 óta lakom Siófokon, így tősgyökeres siófokinak mondhatom magam, ahol a kertvárosi házunkban nyugodtan pihenhetem ki a heti fáradalmakat. Természetesen én is szerelmese vagyok a „magyar tengernek”, és így minden év-szakban élvezem az általa nyújtott lehetőségeket.

Varga József

„Fórum” Mai magyar valóság!

A gazdasági válság elhúzódása egyre inkább érezhető a temetkezés

területén is. A bizonytalanság, munkanélküliség, a jövedelmek

csökkenése, a temetkezési szokásokat is befolyásolják.

Egyre nagyobb mértéket ölt a hamvasztásos temetések aránya. Ez az egyik oka annak, hogy csökkennek a szolgáltatók bevételei.

Különös jelentőséggel bír ez, azon vállalkozások esetében, akik valamilyen formában temetőüzemeltetést is végeznek.

Ugyancsak a válságnak tudható be a temetkezési vállalkozások számának növekedése, melyeknek túlnyomó többsége úgy létesül, hogy a törvényi előírásokat figyelmen kívül hagyva engedéllyel, vagy engedély nélkül végzik tevékenységüket.

A temetkezést szabályozó törvény és jogszabály egyértelműen határozza meg a temetőfenntartók és temetőüzemeltetők feladatát.

Meghatározza azokat a forrásokat is, ahonnan biztosíthatók a fenntartáshoz és üzemeltetéshez szükséges pénzek. Ezek a források a temetőfenntartó önkormányzatok, egyházak költségvetése, illetve a törvény által meghatározott temetői díjak.

Ma Magyarországon szinte nincs is olyan temető, amelynek üzemeltetéséhez ebből

a két forrásból annyi bevétele származna, mely fedezné a temető üzemeltetésének költségeit.

A működéshez szükséges fedezetet a temetőüzemeltetést végző vállalkozások, egyéb bevételeikből biztosítják. Ez is oka annak, hogy a temetkezési költségek magasak. A temetettők aránytalan mértékben járulnak hozzá a temetőüzemeltetéshez.

A vállalkozások bevételeinek csökkenése, működési támogatás csökkenése, a temetői díjtételek inflációt követő emelésének elmaradása, a temetőüzemeltetési színvonal rohamos csökkenését fogja eredményezni.

A temetőfenntartók, temetkezési szolgáltatók, szakmai szervezetek közreműködésével lépéseket kell, hogy tegyenek a folyamat megakadályozására.

Szekrényes András

„9 éve írtuk”

Az OTEI tisztújító közgyűlése

Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület 2002. április hó 24-én tartotta tisztújító közgyűlését. Simóka Kálmánné dr. az OTEI elnöke köszöntötte a megjelenteket, Dr. Kara Pál államtitkár-helyettes urat, Majsai Sándor főosztályvezető urat és Horváth Csaba korábbi főosztályvezető urat, valamint Koncz Tamás urat a MATESZSZ elnökét.

Dr. Kara Pál üdvözölte a közgyűlés résztvevőit, elmondta a temetkezési törvény megalkotása kapcsán szerzett tapasztalatokat. Hangsúlyozta, hogy ez a törvény elsősorban, az eltemetettők kegyeleti igényeinek kielégítését szolgálja. Úgy érzi, hogy a legfőbb célkitűzéseket sikerült elérni és egy szigorú eurokonform törvény lépett hatályba a végrehajtási utasításával együtt.

Véleménye szerinti jelentősen szigorodtak a temetkezési szolgáltatók működési feltételei. Néhányan igyekeztek a könnyebb utat választani, s megsértették a versenysemlegességet, egyes szakmai normákat és etikai szabályokat. Külön felhívta a figyelmet a „temetkezési szolgáltató” szakképzettség 2004. október 1-ig történő megszerzésére. Ismertette a BM-nek az erre vonatkozóan tett intézkedéseit.

A közgyűlés folytatásaként Simóka Kálmánné dr. az OTEI elnöke beszámolt az előző közgyűlés óta eltelt időszak munkájáról.

Közeledés van az OTEI-MATESZSZ együttműködésben, nagyon jól halad a temetkezési szakemberképzés előkészítése, elkészült az OTEI új alapszabálya és SZMSZ-e, külön kiemelte dr. Ladocsy Géza úr munkáját, szöveg a temetkezési újság újra indításáról, megemlítette a szolnoki kre-

matóriummal kapcsolatos TV-2-ben elhangzott riportban tett negatív megjegyzéseket, szöveg a Csömörön épülő krematórium „tűzolt” hírveréséről, a nem a valóságot tükröző állításokról, hitelrontásról.

Ezt követően sor került a 2001. évi mérleg és a 2002. évi költségvetés ismertetésére, amelyek a jelenlévő tagság kritikai észrevételeinek figyelembevételével kerültek elfogadásra.

Havass Imre úr az Ellenőrző Bizottság elnöke méltatta a nyugdíjba vonult Szabó Mihályné korábbi elnökségi tag hosszú évekig tartó áldozatos munkáját, amit a kegyeleti szakma érdekében végzett. Kijelentette, hogy az OTEI gazdálkodása takarékos volt, megteremtődött a bevételek és kiadások összhangja. Változatlanul gondot okoz tagjaink tagdíjfizetési morálja.

A jövőre vonatkozóan javasolta, hogy a könyvelést egy független szervezet végezze. Megemlítette még, hogy az aláírási jogokat (több aláíróval) rendezni kell. Ugyancsak szöveg a tagdíjak bevételeinek módosításáról. Minden tényező figyelembevételével javasolta a mérleg elfogadását.

Jelentős esemény az OTEI életében az új Alapszabály és a Szervezeti és Működési Szabályzat bevezetése is. Új alapokra került a szavazási rendszer, valamint a tagdíjfizetés módja.

A közgyűlés ugyancsak foglalkozott a „Magyar Temetkezés” szakmai lap újraindításával. A lap új tulajdonosi struktúrája az alábbiak szerint alakult:

Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület – 45%, Magán Temetkezési Szolgáltatók Országos Szakegyesülete – 45%, Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete – 10%.

A lapot a főszerkesztő vezetésével 7 tagú Szerkesztő Bizottság készíti. Igyekeznek teret adni az ország tájegységeinek, temetkezési szokásait tárgyaló publikációknak.

Beszámoló hangzott el a „temetkezési szolgáltató” szakképesítésre történő felkészülésre is. Az Országos Oktatási Előkészítő Bizottság elkészíti az oktatás beindításához szükséges szakmai anyagokat.

A tisztújító közgyűlés végeztül megválasztotta az OTEI új vezetőségét.

Az újra megválasztott elnök Simóka Kálmánné dr. köszöntö meg az előző elnökség munkáját, majd a maga és az újonnan megválasztott elnökség nevében az irántuk megnyilvánuló bizalmat.

Janó József

Egyesületek tevékenysége

Az OTEI és hozzá kapcsolódó társszervezetek a törvényi előírásoknak megfelelően tartották meg mérlegbeszámoló közgyűléseiket.

Valamennyi közgyűlésen a tagság majdnem teljes létszámban vett részt. Az OTEI elnöke Horváth József úr valamennyi társszervezet közgyűlésén megjelent. A személyes részvétel lehetőséget teremtett a bemutatkozásra és a szakmát érintő legfontosabb feladataink ismertetésére.

A beszámolókból az előadók hangsúlyozták: Valamennyi társszervezet az alapszabályban és a munkatervben lefektetett céloknak megfelelően végezte munkáját.

Kiemelt feladatnak tekintették a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény és a végrehajtására kiadott 145/1999. (X. 1.) kormányrendelet módosításával kapcsolatos szakmai álláspontok kialakítását. Ebben a munkában meghatározó szerepe volt az OTEI-nek. A különböző vélemények, meglévő tapasztalatok alapján olyan álláspontot igyekeztünk kialakítani, mely elősegíti a tisztességes, a kegyeleti szabályok maradéktalan betartását szem előtt tartó temetkezési szolgáltatói és temetőüzemeltetői tevékenység végzését. Napjainkra sikerült kialakítani egy olyan javaslatot, amely majdnem mindenki számára elfogadható. Az OTEI elnöksége és a szakmai szervezetek képviselői különösen az elmúlt év végén és ez év elején végeztek intenzív munkát a mindenki számára elfogadható módosító javaslatok kidolgozására. Javaslataink az elkövetkező napokban kerülnek átadásra a BM képviselői részére. Várhatóan ősszel egyéni képviselői indítványra kerül a parlament elé. A temetkezési szakma számára is nagy kihívást jelent a kormányhivatalok felállítása, tevékenységük megkezdése. Eddigi tapasztalata-

ink szerint munkájukat alaposan, körültekintően és néha bosszantóan lassan végzik.

Az elmúlt évben a szakmai szervezetek részéről komoly erőfeszítések történtek egy új szakmai szervezet a Temetkezési Testület létrehozására. Az OTEI elnöksége több alkalommal tárgyalta a törvénytervezetről. Az elnökség és a tagság véleménye majdnem egyhangúan elutasító volt. A kormányváltással ez a téma le is került a napirendről. A tagság részéről is egyértelműen fogalmazódott meg az az igény, hogy a meglévő szakmai szervezeteket – OTEI és a társszervezetek – kell hatékonyabbá tenni.

Ehhez a témához kapcsolódik és az egész temetkezési szakmát érinti a kötelező kamarai tagság kérdése. A parlament előtt van a törvénytervezet. Elfogadása várhatóan hamarosan megtörténik. A kötelező kamarai tagság egyik következménye lesz tevékenységünk sokoldalú átláthatósága. Lehetőséget kapunk a temetkezési tagozat megalkotására, széles körű jogkörrel. Pl. oktatás, képzés, vizsgáztatás, temetkezési szolgáltatók nyilvántartása, szakértői munka stb.

Az elmúlt években fokozatosan átalakult az OTEI szervezete és a kegyeleti szakma. Az OTEI egyre inkább a temetkezési szakmai szervezeteket koordináló, azokat összefogó szervezetévé vált. A tagszervezetek tagságának köszönhetően is, ma az OTEI ismét a kegyeleti szakma megkerülhetetlen szervezetévé vált.

A temetkezési szakma egyik sikertörténete az évente négy alkalommal megjelenő temetkezési újság. Tavaly ősszel új szerkesztőség alakult Varga József vezetésével. A székhely Szekszárdról Kecskemétre került. A tartalmi és formai megújulást az eddigi tapasztalataink szerint a szakma nagyon jól fogadta.

Az OTEI-taggyűlésen a korábbi évekhez képest nagyobb hangsúlyt kapott a hitteles mérleg elfogadása. Az elnöki teendők átadása során derült ki, hogy gondok vannak a pénzügyi-számviteli szabályok betartásával.

A D-D Temetkezési Egyesület közgyűlésén az internetes megjelenés formai és tartalmi kérdései kerültek szóba. Az egyesület honlapja www.ddtemetkezes.hu címen érhető el. A Temetkezés Vállalkozók Dunántúli Egyesületének ülésén személyi és működési kérdések is szóba kerültek.

Puskás Béla
Szekrényes András

Szakmai kirándulás

Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület, valamint a Dél-Dunántúli Temetkezési Egyesület szakmai kirándulást szervezett Szerbiába és Boszniába.

Az út szervezésében, sikeres lebonyolításában kiemelkedő szerepe volt Erdélyi Györgynek és munkatársának Piri Mártának. A program része volt a szabadkai EV-PRO sírközüzem megtekintése. A szakmai út programjába beillesztették a 2011. április 1–2. között Újvidéken megtartásra kerülő kegyeleti szakkiallást. A szakmai program fontos része volt a Dunán ringatózó vendéglőhajón megtartott közös vacsora, amelyen megjelent Horváth József az OTEI elnöke is. Boszniai programunk első állomása volt az emlékezés és főhajtás a srebrenicai áldozatok előtt.

A boszniai háború idején (1992–1995) a járást a szerb hadsereg elfoglalta az ENSZ

rús bűncselekménynek, népirtásnak nyilvánította, de a szerbek nem kaptak megfelelő büntetést. (A szerb csapatokat irányító Vladko Mladic tábornokot most adták át a hágai nemzetközi bíróságnak.)

A szervezők fontosnak tartották egy olyan település temetőjének a bemutatását is, ahol a bosnyákok mészárolták le a szerb lakosságot. Szokolac község temetőjében – hasonlóan a srebrenicai temető egyforma sírjeleihez – megdöbbenő volt a több száz kereszt látványa, amelyek alatt többségében szerb férfiak nyugodtak.

Szállásunk az úti célként is megjelölt Visoko városkában volt. Visoko városka 17 000 lelket számláló, zömében bosnyák lakosú te-

ti hegyen. Az elkezdődött régészeti feltárások során további négy piramist találtak és további kettőt feltételeznek. A tudomány még eléggé megosztott, sokan kételkednek a felfedezésben. A turizmusnak viszont kedvez ez a hírverés, évente több százezer turista fordul meg az ásatásokon. A helyszínen látottak több utastársunkban inkább kételyt ébresztett. A nagy gonddal összeállított DVD természetesen sokkal hitelesebbnek tűnt.

holland egységeitől és a területen bosnyák enklávét hoztak létre. Itt történt a boszniai háború egyik legvéresebb eseménye – a srebrenicai mészárlás – 1995 júliusában, amikor több mint 8700 boszniai muszlimot végeztek ki a szerb erők, férfiakat és fiúkat, és 20 000 nőt erőszakoltak meg. Az eseményt a Hágai Nemzetközi Bíróság hábo-

lepülés. A Bosna és Fojnica folyó találkozásán helyezkedik el közel, Sarajevóhoz (mindössze 30 km-re tőle). A városi látványosságokat illetően a Hadži Ibrahim mecset és a Fehér dzsámi említésre méltó, valamint természetesen a helyi piramisok. 2005 végén a boszniai Semir Osmanagić egy piramist vélt felfedezni a Visoko felet-

Üdítő és lélekerősítő része volt programunknak a mostari és medjugorjei látogatás.

Mostar a boszniai horvátok kulturális, politikai központja. A város nevét az azt keresztülszelő Neretva folyón álló hidak egyikéről, az úgynevezett „Öreg hídról” kapta. A középkori oszmán épületegyüttest felvonultató kisváros Bosznia-Hercegovina egyik fő

turisztikai látnivalója. A polgárháborúban a horvátok lerombolták, majd 2005-ben ismét régi alakjában építették újjá. A város etnikailag még mindig megosztott. A bosnyákoknak és a horvátoknak is külön egyetemük van. Mostar jelenleg is Hercegovina gazdasági központja, az ipari zóna a város nyugati részén alakult ki.

Medjugorje nemzetközi ismertségre tett szert 1980-tól kezdve, olyan események révén, melyekben fiatalok azt újságolták,

esküvésben való állítólagos részvételéért – három és fél éves szabadságvesztésre és kényszermunkára ítélték. A nemzetközi tiltakozás hatására a büntetést a jugoszláv legfelsőbb bíróság másfél évre mérsékelte. Jugoszlávia szétesése utolsó éveiben a zarándoklatot az állam többé nem akadályozta.

A program befejező részeként került sor a szarajevói régi és új temető megtekintésére, majd városnézésre. A temetők városában a szarajevói igazgató Nuko Grebovic fogadta a csoportot és mutatta meg a temetőket. A szakmai bemutatót szívélyes vendéglátás zárta.

Szarajevó lakosságát elővárosaival együtt 400 ezer főre becsülik. Túlnyomóan bosnyákok, ezen kívül szerbek és horvátok lakják. Az oszmán hódítók, alapította város az újkor hajnalán Európa legfejlettebb városai közé számított. Az osztrák–magyar korszak kapcsolta be az európai kulturális vérkeringésbe. A jugoszláv állam időszakában már téli olimpia házigazdája is volt. Szarajevó nevével több fontos történelmi esemény is összeforrt. 1914-ben itt lett merénylet áldozata Ferenc Ferdinánd osztrák trónörökös, ami ürügyül szolgált az első világháború kirobbantásához. De a szarajevóiak élték át a boszniai háborút (1992–1995) alatt a modern kori történelem egyik leghosszabb, több mint három éven át tartó ostromát is. A város egyedülálló légkörét a történetét alakító négy vallási csoport (római katolikus, muszlim, ortodox és zsidó) által hátrahagyott épített és más kulturális javak adják. Az útikönyvek szerint Szarajevó a világ egyetlen városa, ahol néhány száz méteren belül katolikus és ortodox templom, mecset és zsinagóga is található.

hogyan megjelent nekik Szűz Mária. 1981. június 24-én jelentek meg az első hírek a Mária-jelenésekről. Megindult a zarándoklat. A zarándokok adakozásait a rendőrség lefoglalta, és az úgynevezett jelenések hegyéhez vezető utat átmenetileg elzárta. 1981 októberében a jelenéseket nyilvánosságra hozó Jozo Zovko plébánost – a náci össze-

Puskás Béla

Szakmai kiállítás Újvidéken

Nagy múltú kiállítás a szerbiai Novi Sadon (Újvidék) évenként megrendezésre kerülő Sajam.

*Stílusos temetkezési
autó magyar
gyártótól*

A délszláv gyártók két évtizede még az abszolút minőséget képviselték a magyarországi piacon, köszönhetően a jugoszláv faipar múltjának. Az üzemek ma is megvannak, de minőségben már utolérte, sőt el is hagyta őket több kelet-európai nagy koporsógyártó. Sajnos, a balkáni országban tapasztalható nagy szegénység érezhető volt a hazai gyártók termékein, és bizony még soha nem volt ennyire kevés helyi kiállító, mint az idén. A szervezők és a szerb temetkezési vállalkozások véleménye szerint ez azzal magyarázható, hogy a gyárak komoly likviditási problémákkal küzdenek. Örömteli volt viszont, hogy a kiállítást több magyarországi nagy temetkezési vállalkozás vezetője is meglátogatta, sőt az eseményen jelen volt az OTEI elnöke, alelnöke és az elnökség több tagja is. A magyar termékeket ezúttal is a Karsol képviselte, az újvidéki volt a vállalat első megjelenése a jugoszláv térségben, s az érdeklődés alapján megállapíthatjuk, hogy a látogatók nagyon sokra értékelik erre felé is a magas felületi minőséget. A kiállítás legszebb koporsó díját is a magyar gyár nyerte el, a tölgyből készült amerikai típusú Senator koporsó személyében.

Balogh Károly

Magyar cégvezetők a kiállításon

A kiállítás magyar standja

A Karsol kft. amerikai koporsója nyerte el a kiállítás legszebb terméke címet

MAGYARORSZÁG HAMVASZTÁSI KELLÉKEK GYÁRTÓJA ÉS FORGALMAZÓJA

VÁLASSZA A MINŐSÉGET!

2377 Örkény, Vörösmarty u. 54.

Tel./Fax: 29-311-372

06-30/250-1874

www.jagerurna.hu

E-mail: jagerf@monornet.hu

Nincs több ilyen az országban

Oroszlánnak több mint tizenöt éve zavartalan kapcsolata van a helyi temetőt működtető Libitina Kft.-vel. A temető rendben tartása, a temetkezések méltó lebonyolítása bizalmi feladat, amely nem működhet kizárólag üzleti szempontok alapján. A kegyelet, az emlékek, a múlt felidézése, egykori szeretteink földi nyughelye különös figyelmet érdemel.

Ezért fogadta örömmel a városvezetés, hogy új, modern és elegáns elektromos szállítóautó állt szolgálatba a városi temetőben.

Még hozzá olyan modern, hogy nincs is több ilyen az országban – mondja Dobos János, a temetőt gondozó kft. vezetője. – Elektromos autót máshol is üzemeltetnek, de ennek a kialakítása és a teherbírása kiemelkedő a többihez képest. A fővárosból is érkeztek már kollégák tapasztalatszerzésre: bizonyára lesznek követőink. Sok munkát végeztünk az „alapautó” esztétikussá tételével. A gyászolók kifejezett igénye volt, hogy a koporsót vagy urnát látni lehessen, míg a hozzátartozót végső nyughelyére kísérik, ezért átlátszó oldalfalakkal készült el az autó.

És a menettulajdonságai?

Valóban teljesen zajtalan – nyugtázza a be-mutatón látottakat **Papp Péter** alpolgár-

A Birdie Funeral elektromos autó műszaki adatai:

Teljes méret	3940x1200x1800 mm
Doboz mérete	2250x1150x950 mm
Terhelhetőség	500 kg
Tengelytáv	1670 mm
Max. sebesség	24 km/h
Mászóképesség	27 fok
Fordulósugár	2,9 m
Nettó súly	480 kg
Térköz a földtől	114 mm
Hatótávolság	60-70 km
Kormányzás	Önbeálló, fogasrúddal kapcsolt kis meghajtó, automatikus rázkódáscsökkentővel.
Első lengéscsillapító	Önbeálló, különálló laprugókkal, alsó és felső rugózási zónákra bontva.
Hátsó lengéscsillapító	Különálló laprugókkal
Akkumulátor	USA Trojan T-875 6*8 volt
Motor	USA ADC Motor 5 LE
Differenciáltengely	Italian Graziano tengely
Vezérlő	USA Curtis 1266 SepEx 48V 275A
Gumiabroncsok	USA Carlisle 6 rétegű 18*8,5

mester – még a lépések zaja is hangosabb a kavicsos, mint az autó gördülése. A város elégedett lehet a fejlesztéssel.

És esőben, felázott talajon, vagy tükörjégen is bírja a járást. A hagyományos autós temetések mindig problémásak füves, földes talajon. És a gyászolókat is zavarja, ha az orruk alá pufog a koporsószállító. Azt gondolom, hogy megtaláltuk az ideális megoldást a temetés legzavartalanabb lebonyolítására – teszi hozzá Dobos János. Papp Péter alpolgármester a szemle után Oroszlány köszönetét fejezte ki a Libitina

zártuk az esetleges műszaki hibák, „gyerekbetegségek” lehetőségét. Az autó erős, 4 RKW névleges teljesítményű amerikai gyártmányú elektromotorral rendelkezik, a szintén amerikai Trojan T-105 típusú 225 Ah kapacitású meghajtóakkumulátorok és Curtis SepEx (energia-visszatáplálás) vezérlés, valamint az olasz – Ferrari-gyár által is használt – Graziano hajtómű mind a magas minőségi kategóriát képviselik.

Mennyit bírnak az autó akkumulátorai egy feltöltéssel?

Kft.-nek a jól sikerült fejlesztésért, az elektromos autó üzembe állításáért, és azért, hogy nem kerül plusz költségbe a gyászolóknak, ha temetéskor az új autó használatát kéri.

Az autó műszaki háttéréről Hajdu Dánielt, a gyártó és importőr Nagy és Fiai Kft. elektromos autók üzletágának vezetőjét kérdeztük:

A temetői autónkat egy jól bevált standard konstrukcióban épült kisteherszállító autó továbbfejlesztéseként hoztuk létre, így ki-

Az akkumulátorok teljes töltöttség után sík terepen hozzávetőlegesen 60-70 km megtételre teszik alkalmassá az autót. Ezután a teljes merüléstől teljes töltöttségig az autó kb. 6 óra alatt tölthető fel újra.

Milyen karbantartási igénye van a járműnek?

Az elektromos autó karbantartási igénye nagyon minimális. Az akkumulátorok elektrolitszintjének ellenőrzésén, illetve a saruk tisztításán kívül gyakorlatilag az autó tisztítását kell elvégezni.

Ha mégis probléma adódik az autótól, kihez fordulhat az üzemeltető?

Cégünk országos szervizhálózattal rendelkezik, így az ország bármely területén is legyen az autó, mi gyorsan el tudjuk látni szervizét. Ezen kívül központi raktárunk jól felszerelt, a szervizhez szükséges megfelelő alkatrész-utánpótlással rendelkezünk.

A kegyeleti autón kívül milyen egyéb járművet ajánlanak temetkezési vállalkozások, temetők részére?

Mivel a temetőknél sok idősebb ember fordul meg, akiknek a – néhol nagyon távoli – sírok megközelítése jelentős teherrel jár, így a nagyobb személyszállító modelljeinket ajánlanám, mely 4 személytől akár 14 személy kapacitásig is terjedhet. Ezenkívül temetőkertészet, illetve karbantartók részére tökéletes megoldást kínálnak platóval ellátott autók, mellyel szerszámok, hulladék stb. szállíthatók. Ezen típusok teherbírása 200 kg-tól 2000 kg-ig terjed. És ami minden autónál óriási előny, hogy a temető csendjét cseppet sem zavarja meg!

A Birdie elektromos autók teljes skálája megtekinthető a gyártó és importőr honlapján: www.birdiecar.eu, illetve személyesen a 1131 Budapest, Jász u. 179. címen.

Porondon a temetkezési törvény

2. rész

A temetkezési tevékenység kereteit is jogszabályok szabják meg. Magyarországon az 1999. évi temetkezésről szóló törvény szabályozza azokat a kérdéseket amelyek alapján a temetkezési szolgáltatóknak, temetőüzemeltetőknek végezni kell tevékenységüket. Mint minden jogforrás, ez is időszakonként frissítésre szorul, hiszen a társadalmi igények változnak, a megváltozott körülményeknek már nem felel meg a törvény, új megoldásra váró problémák kerülnek felszínre. A 2011-es év változást hozhat a temetkezésben, hiszen átfogó reformot sürget a szakma, és ez az említett törvény módosításával valósítható meg. A Magyar Temetkezés ezúttal két temetkezési vállalkozót kérdezett meg, mi a véleményük a törvényről, a szakmáról és milyen irányban változtatnák az előírásokat.

Baracsi Balázs: a nyírbátori székhelyű Baracsi Kft. ügyvezető igazgatója

Mi a legfontosabb hiányossága a törvénynek, illetve a hozzá tartozó rendeletnek?

Poósné Kovács Andrea: A szabályozás egyik nagy hiányossága, hogy a törvényben foglaltak nincsenek megfelelően végrehajtva. Nincs ellenőrizve a szakmai végzettség, a feltételek megléte avagy meg nem léte. Sajnos, nagyon sok közszolgáltatási szerződés sem törvényes, ezt sem vizsgálja meg alaposan senki. Véleményem szerint nem elég visszatartó erejű a temetői lopások és rongálások szankcionálása, az ilyen esetekre a kegyeletértés és az ehhez tartozó szigorú büntetési tételek lennének az igazán elrettentők. Az is érthetetlen számom-

Poósné Kovács Andrea: a siófoki székhelyű Poós Temetkezési Iroda vezetője

ra, hogy a kegyeleti reklám miatt van ilyen szigorú korlátok közé szorítva, a nyugat-európai példák azt igazolják, hogy egy reklám lehet informatív és ízléses is egyben.

Baracsi Balázs: A törvény fontos hiányának tartom, hogy nem védi meg kellően a temetőt üzemeltető szolgáltatókat. Az a szolgáltató, aki felvállalja a temetők működésének minden nyugt-baját, legtöbbször még a külső szolgáltatókkal is kénytelen versenyezni, és több esetben az üzemeltető jogain vitázni. Ezen kívül fontos hiány a törvényt nem betartó vállalkozások ellenőrzése, jelenleg egyetlen hatóság sem tekinti igazán saját feladatának a törvény betartatását.

Milyen problémák veszélyeztetik ma leginkább a szakmát?

Poósné Kovács Andrea: A legtöbb problémát az okozza, hogy az emberek – kellő szabályozás hiányában, és sokszor a pénztelenség miatt – hazaviszik a hozzátartozók hamvait. Ez a bevételkiesés veszélyezteti a cégek fenntarthatóságát, mivel a költségeink évről évre jelentősen növekednek. Komoly veszély az is önmagában, hogy a piacon jelenleg túl sok a temetkezési vállalkozó, s az ebből eredő indokolatlanul szoros verseny nehéz helyzetbe hozza a tisztességesen működő vállalkozásokat.

Baracsi Balázs: Szerintem a legnagyobb problémát azok a vállalkozótársaink okozzák, akik nem végeznek igazi temetkezési szolgáltatást, hanem például kellékek értékesítéséből vagy ügyintézésből próbálnak hasznot szerezni. Ezeket a vállalkozókat nem igazán érdekli a szakma fennmaradása és fejlődése. Ők okozhatják a szolgáltató cégek gyengülését, így a színvonal csökkenését.

Szigorítaná-e a temetkezési jogosítványhoz jutást? Korlátozná-e a vállalkozók számát, vagy egyszerűen a piacra bízna, hogy mennyi temetkezési cég maradhat életképes?

Poósné Kovács Andrea: Egyértelműen korlátoznám, éspedig úgy, hogy területileg meghatároznám a kiadható engedélyek számát. A piac nem képes vigyázni

a törvényességre, nem a feltételek meg-létének függvényében ítél, sokszor az olcsóbb vállalkozást részesíti előnyben, akik viszont feketén, törvénytelenül mű-ködnék, mert csak így lehetnek a mai árak mellett olcsók.

Baracsi Balázs: Azoknak a vállalkozók-nak, akik megfelelnek a törvény kritéri-umainak, meg kell adni a lehetőséget, hogy ezzel a szakmával foglalkozzanak. Véleményem szerint, ha sikerül betartat-ni a törvényt a vállalkozásokkal, sokan kiszorulnak a piacról. Ennyi vállalkozást nem bír el a piac.

Hogyan képzeli el 10 év múlva a ha-zai temetkezési szokásokat? Hogyan lehet alkalmazkodnia a szakmának ezekre a kihívásokra?

Poósné Kovács Andrea: Véleményem szerint Magyarországon nagyon erős a temetkezési szokások fenntartásának igé-nye (szerencsére), ezért nagyon nehéz megjósolni, hogyan alakulnak a dolgok 10 év múlva. Egyre több a hamvasztásos temetés, ami régen elenyésző volt, úgy gondolom, ez a tendencia marad a jövő-ben. Az internet szerepe egyre nőni fog, ezt a lehetőséget ki kell használni a szak-

mának (virtuális temető, webshopping). A szakma folyamatos képzések, konfe-renciák, vitafórumok révén tudja követni az igényeket, a tapasztalatokat ezeken a fórumokon kell megosztani, és persze folyamatosan figyelniünk kell ügyfeleink igényeire, annak megvalósítására a tör-vényesség keretein belül.

Baracsi Balázs: Nem várok gyökeres vál-tozásra a következő 10 évben, úgy kép-zelem, hogy az egyházi szertartások „vi-lágiasodni” fognak több polgári betét (zene és vers) kerül a szertartásokba. A hozzátartozóknak még inkább az lesz az igénye, hogy egy helyen és minél gyo-rsabbban tudjon mindent lebonyolítani a temetéssel kapcsolatban. A szakmának arra kell törekedni, hogy minél szélesebb körű, magas színvonalú szolgáltatást tud-jon biztosítani tisztességes áron.

A temetkezési biztosítás a fejlett or-szágokban évtizedek óta általános gyakorlat, a színvonalas temetése-ket a biztosítók fizetik. Hogyan látja a temetésbiztosítás lehetőségét Ma-gyarországon?

Poósné Kovács Andrea: Nagyon jónak tartom az ilyen jellegű biztosítást, Ma-

gyarországon a Pannónia Alkony bizto-sítást ítélem az erre legalkalmasabbnak, csak nem életbiztosításként kellene a terméket eladni, mert az ügyfelek emi-att nehezen fogadják el. A magyar em-berek szemlélete ebben a vonatkozás-ban sajnos, még nem olyan fejlett, mint nyugaton, ezért nagyon nehéz a kegyeleti biztosítási termékek bevezetése, rá-adásul a lakosság pénzügyi helyzete is egyre rosszabb, nem tudják ezt a kiadást bevállalni.

Baracsi Balázs: Azt gondolom, hogy a te-metkezési biztosítás elterjedésének hiá-nyát két fő oknak köszönhetjük. Egyrészt a magyarországi biztosítókval szemben bizalmatlanok az emberek, semmilyen olyan dologgal nem akarnak foglalkoz-ni, amelyben szerepel a biztosítás szó, a másik ok pedig, hogy aki megtehet-né, hogy fizeti annak havi díját, annak van annyi megtakarítása, hogy egy eset-leges temetést ki tudjon fizetni, akinek viszont nincs, az a havi díjat sem képes fizetni. A temetkezési biztosítás elterje-désével sokat javulna a fizetőképesség, ezért fontos feladata a szakmának ezen szolgáltatás elterjesztése!

Balogh Károly

Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete

Az emlékezés és hűség virága a rozmaring

A rozmaring (*Rosmarinus officinalis*) a Földközi-tenger mentén honos félcserje, így vadon terem pl. Görögországban, és Franciaország déli részén is. Levele keskeny, örökzöld apró levél, a virága tavasszal nyílik kék színben. A néphagyomány azt tartja, hogy Jézus anyja Mária az Egyiptomba menekülés során egy rozmaringbokor előtt szőtte köntösét kék fonálból. Hogy a bokor elrejtse Máriát, az addig fehér virágok kékre változtak.

Elsőként az ókori görögök figyeltek fel rá, és a növény leveleit füstölőszerként, az igen drága tömjén helyettesítésére használták. Ezen kívül koszorút is fontak belőle és a mir-

tusszal együtt viselték ünnepi alkalmakkor. A növény népszerűsége a középkorban is megmaradt. Füstjét ekkor a járványok idején (pl. pestis) belelegezve gyógyító hatásúnak találták. A kolostorkertekből nem hiányozhatott, mint szimbolikus növény és egyben gyógynövény is. Szimbólumként az emlékezés és hűség jelképe, ezért temetéseken és esküvőkön egyaránt használták. Temetéskor rozmaring ágat tettek a koporsóba az elhunyt mellé. De az esküvői menetben – különösen falusi esküvők esetén – a felvonulók szintén rozmaringágot viseltek – még néhány évvel ezelőtt is – hazánkban. Minden vidéki portán volt cserepes rozmaring növény, mivel az országnak nem minden területén telel át a szabadban. A magasabb fekvésű helyeken fagyérzékeny. Meleg, napos déli fekvésben a kertekben a szabadban is áttelel. A biokertészek szerint főzetének rovarirtó hatása van.

Illatszereként, gyógy- és fűszernövényként is jelentős. A memória erősítésére a rozmaringos bort ajánlották, de jó a vérkeringés fokozására és a reumatikus panaszok ellen is használatos volt a főzete bedörzsölés vagy gyógyfürdő formájában. Éteres olajtartalma miatt gyógykenőcsökben és az illatszeriparban ma is alkalmazzák. Régi tapasztalat, hogy porrá őrölt levele gátolja a húsok romlását. Ezért, de finom aromája miatt is húsfűszerezésre, grillezésre és levesek ízesítésére ma is alkalmazzák.

Jámborné dr. Benczúr Erzsébet
Budapesti Corvinus Egyetem

A Temetőkertészek és Fenntartók Egyesületének 2011. évi közgyűlésére 2011. május 31.-én került sor Budapesten, a BTI Zrt. Kormányvájójában.

A közgyűlés főnapirendje az egyesület beszámolója volt a 2010. évi tevékenységéről és gazdálkodásáról, valamint a 2011. évi feladatok és tervek megtárgyalása és jóváhagyása a működéshez szükséges költségvetés megállapítása mellett.

Egyebek között jó hírként említésre került, hogy múlt év őszétől egyik tagtársunk Jámborné dr. Benczúr Erzsébet kezdett oktatni egy új tárgyat: Kegyeleti növényalkalmazás címén a Budapesti Corvinus Egyetem Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszékén a Díszkertész MSc-s hallgatóknak. A tárgy keretében van elméleti és gyakorlati oktatás. Az elméleti órákon a temetkezés története, művészete, a temetők szabadtéri növényalkalmazása és a kegyeleti kötettségi ismeretek kerültek oktatásra. Ezek után felmerült, hogy a későbbiekben temetőt üzemeltetők részére is jó megoldás lenne szakmai képzést biztosítani a kegyeleti növényalkalmazásból.

A közgyűlésen résztvevők között felmerült az igény, hogy a továbbiakban hasznos lehet a temetőt üzemeltető kollégák számára, ha ismereteket szereznek a temetőkben használható növényekről, amelyekről rövid leírást is kaphatnának a „Magyar Temetkezés” hasábjain keresztül.

2011. évben terveink között szerepel egy szakmai út megszervezése is valamint a szeptemberben megrendezésre kerülő Kegyeleti kötettségi verseny megtekintése.

Varga József

6000 Kecskemét
Mátyás király krt. 38.
temetokerteszek@gmail.com

Közgyűlés a Dunántúli Egyesületnél

A Dunántúli Egyesület Alsóörsön tartotta évi rendes közgyűlését. A tagok 93 százalékos megjelenése mellett módosították alapszabályukat. A Dunántúli Egyesület többek között alapszabályában rögzítette, hogy elfogadja az OTEI alapszabályát, mely feltétele az országos egyesületi tagságnak. Továbbá az OTEI elnökségébe a tagság Szurgyi Barnabás elnököt delegálta -Kalmár Tibor, eddigi elnökségi tag lemondása mellett.

Marján Tibor

Sikeres temetkezési szakemberképzés Debrecenben

2011. június 18-án, Debrecenben, 16 hallgató tett sikeres vizsgát a BO-DIA Kft. által szervezett OKJ-s szakképzés keretein belül.

Debrecen városában 2002 óta zajlik hazai temetkezési szakemberképzés a BO-DIA Kft. szervezésében. Az itt zajló képzés sikerének egyik kulcsa, hogy a képző cég folyamatosan a legmagasabb oktatási színvonalra törekszik, és ennek érdekében mindig szem előtt tartja, hogy az oktatói gárda mind színvonalában, mind képzettségében, mind a tudásátadás minőségében a lehető legjobb legyen. Az előzőek figyelembevételével a szakmai elméleti tárgyak oktatásánál elismert szakértőket, míg a szakmai gyakorlati tárgyak esetében pedig jól képzett, tapasztalt szakembereket vonnak be a képzésbe.

A képzés sikerének másik kulcsa a gyakorlati képzésnek helyet adó Debreceni Köztemető kiváló adottságában rejlik. Az országban egyedülálló módon lehetséges a temetőfenntartás, a temetőüzemeltetés, és a 13 temetkezési szolgáltatási tevékenység egy helyen történő gyakorlati bemutatása és oktatása. Az ország 3. legnagyobb temetőjében a temetőbővítés folyamata nagyszerű lehetőséget biztosít a temető- és a parcellalétesítés jogszabályi előírásainak gyakorlati szemléltetésére, az országban elsőként létesített hamvasztóüzem a ham-

vasztási tevékenység teljes bemutatását teszi lehetővé, míg az ez évben átadott hamuszóró kegyhely a hamvak szórásának technológiájába enged betekintést a hallgatók számára. A gyakorlati képzés magas színvonalát a Debreceni Köztemetőt üzemeltető A.K.S.D. Városgazdálkodási Kft. által üzemeltetett minőségirányítási rendszerek (ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, ISO 18001:2007), valamint az alkalmazott technológiák színvonala, és a munkavállalók szakmai képzettsége együtt garantálják.

A BO-DIA Kft. 2011. február 5-én 16 fő jelentkezését követően indította el a temetkezési szolgáltató, temetkezési asszisztens és a temetői munkás OKJ-s szakképzését. A szakmai elméleti tárgyakat Tronka István – az A.K.S.D. Kft. Temetőüzemeltetési üzemeltető volt vezetője – temetkezési szakértő, Szekrényes András a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat ügyvezető igazgatója és dr. Ungvári Gábor ügyvéd oktatták, míg a szakmai gyakorlatot Jurácsik Zoltán, az A.K.S.D. Kft. szolgáltatási igazgatója tartotta. A képzés során a hallgatók magas szintű és széles körű ismeretanyagot sajátítottak el, s lehetőségük nyílt a Debreceni Köztemető fenntartásán és üzemeltetésén túl

betekintést nyerniük Nyíregyháza Város Északi Temetőjének és Hajdúböszörmény Város Köztemetőjének működésébe is.

A képzés végeztével, 2011. június 18-án a Nyíregyházi Regionális Képző Központ által szervezett vizsgán a hallgatók a vizsgabizottság elé vonultak, hogy szóban adjanak számot a megszerzett elméleti és gyakorlati tudásukról. A vizsgabizottság elnöke – a Belügyminisztérium megbízásából – Puskás Béla a Somogy Temetkezési Kft. ügyvezető igazgatója volt, a Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara képviselőjében Kari Irén, a Hajdú-Bihar Megyei Temetkezési Vállalat ügyvezető igazgatója képviselte a szakmát, míg Tronka István kérdezőként segítette a vizsgabizottság munkáját.

A vizsga során a vizsgabizottság örömmel tapasztalta, hogy a hallgatók magas szinten elsajátították mind az elméleti, mind a gyakorlati tananyagot, s a tételekre, valamint a feltett kérdésekre széles körű tájékozottság mellett adtak megfelelő válaszokat. A vizsgát mind a 16 fő sikeresen teljesítette, s a vizsgabizottság egybehangzó véleménye szerint a hallgatók az elmúlt évek legmagasabb szakmai színvonalát produkálták, amit a 4,87-es átlageredmény is kiválóan tükröz.

A BO-DIA Kft. által szervezett OKJ-s képzésen szakmai végzettséget szerző hallgatók:

Név	Végzettség
Balázs Ildikó Zsuzsanna	Temetkezési szolgáltató
Bartus István Gyula	Temetkezési asszisztens
Béres László	Temetkezési szolgáltató
Hódi Miklós	Temetkezési szolgáltató
Hricsovinyi Tamás	Temetkezési asszisztens
Kató Attiláné	Temetkezési szolgáltató
Kiss László	Temetkezési asszisztens
Kovács Kriszta	Temetkezési szolgáltató
Kovács Sándor	Temetkezési asszisztens
Litvai Zsolt	Temetkezési szolgáltató
Mertz Eszter Ágnes	Temetkezési szolgáltató
Murvai Imre	Temetői munkás
Nyövediné Plangár Gyöngyi	Temetkezési szolgáltató
Pánti Béláné	Temetkezési szolgáltató
Schneiderné Dudás Mária	Temetkezési szolgáltató
Sipos Szilvia Melinda	Temetkezési asszisztens

Jurácsik Zoltán

Hírek – események

Összeállította: Puskás Béla

A hősökre emlékezve

„A nemzet soha el nem múló hálája és elismerése jeléül, az élő és jövő nemzedékek örök okulására és hősi halottaink dicsőségére minden esztendő május utolsó vasárnapját nemzeti ünnepévé avatja. Ezt az ünnepnapot – mint a „Hősök emlék-ünnepét” – a magyar nemzet mindenkor a hősi halottak emlékének szenteli.”

A magyar országgyűlés 1924 májusában alkotta meg a fenti törvényt. A törvény előzménye az első világháború vérzivataros éveire nyúlnak vissza. A Galíciában, a szerb és az olasz fronton hősiessé harcoló magyar katonák emlékének megörökítéséről az országgyűlés 1917-ben hozott törvényt. „Mindazok, akik a most dúló háborúban a hadrakelt sereg kötelékében híven teljesítették kötelességüket, a nemzet osztatlan hálása elismerésére váltak érdemesekké. Őrizze

meg a késő utókor hálása kegyelettel azok áldott emlékeztétét, akik életükkel adóztak a veszélyben forgó haza védelmében.”

A háborús vereség, majd a trianoni trauma nem tette lehetővé a törvény végrehajtását. Az 1920-as évek elején országos akció keretében minden jelentősebb település emlékművet emelt saját hősi halottainak. 1924 után május utolsó vasárnapja való-

ságos népünnepéllé vált. Az ünnepségen illett részt venni minden embernek. A rendszerváltást követően nyílt ismét lehetőség emlékezni elesett hőseinkre. Kaposváron immár hagyományosan a hősök templománál emlékeznek a hazájukért elesett hősökre. Ebben az évben Dr. Heintz Tamás országgyűlési képviselő mondott emlékbeszédet.

Osztérák hamvasztó a határ mellett

Burgenland első halotthamvasztója az osztérák-magyar határ melletti Sopron-keresztúron épül meg. A felmérés szerint

Európa-szerte megváltoznak a temetkezési szokások, egyre többen döntenek a hamvasztás mellett. Sopronkeresztúron (Deutschkreuz) úgy gondolják, ez a tendencia eléri Ausztriát, így Burgenlandot is, ezért a településen építik fel a tartomány első krematóriumát. Jelenleg csak Bécsben és Grazban található krematórium, és az ügyintézés elég hosszadalmas, gyakran heteket kell várni a hamvasztásra. Deutschkreuz pedig közlekedési szempontból ideális helyszínnek tekinthető. Tervek szerint a szolgáltatást a magyarok is igénybe vehetik. Sopron közelsége nagy vonzáskörzettel jelentős tényezőként szerepel a tervek között.

A halotthamvasztót a település központjához közel fekvő temetőben alakítják ki. Jelenleg javában tart a tervezés, az építkezés pedig még ősszel megkezdődhet. A kivitelező egy német cég, amely komoly szakmai múlttal tekint vissza ezen a speciális területen. A krematórium mintegy 1,3 millió euróból épül fel, és várhatóan jövő októberben kezdheti meg működését.

A legmodernebb technikát alkalmazzák, nagy figyelmet fordítanak a környezet megóvására. Jelenleg Ausztriában az elhunytak tíz százalékát hamvasztják, ez a szám a számítások szerint tíz éven belül ötven százalékra emelkedhet.

Kínai koporsók Magyarországon

A divatmárkák kínai hamisítványai után megjelent a hazai piacon is a kínai papírkoporsó. Bár ezek a koporsók valóban nagyrészt újrahasznosított kartonpapírból (papírhulladékból) készültek, voltaképpen kínai hamisítványok. A természetes fakoporsó hatását keltve a végtermék bevonták egy 3 mm-es faréteggel, hogy az első látásra fakoporsónak látszódjon. Azonban a nemes „favakolat” alatt papírszemétből készült igénytelen alapanyag rejtőzik. A hazai forgalmazó ausztrál termékként

reklámozza a kínai árut. Tehát a forgalmazó nemcsak hamisítványt árusít, hanem fittyet hány a piaci morálra és versenyszellemre is. Kétségtelen tény, hogy a drága európai koporsóárak közepette alternatív megoldást jelentene az olcsó kínai termék, azonban a forgalmazó piaci ára messze meghaladja a hazai fakoporsó árait, és ráadásul a gyártó nem ismeri az európai méretszabványokat sem.

A magyar gyártóknak nem jelenthet komoly kihívást a kínai papírkoporsó.

Alkony életbiztosítás

Járai Zsigmond nevével fémjelzett CIG Pannónia Életbiztosító a Pannónia PI-ETA Kft.-ben, mely a temetkezési szolgáltatókkal történő kapcsolattartást és az életbiztosító Alkony nevű termékének ügyfélállományát kezeli. A 2008 áprilisában alapított PI-ETA tevékenysége a CIG Pannónia Életbiztosító kegyeleti célú biztosításához, az Alkony nevet viselő termékhez kötődött. A tranzakciót követően a cég profilja változatlanul a temetkezési szolgáltatókkal való kapcsolattartás, valamint az Alkony ügyfélállomány kezelése köré szerveződik.

A Járai-féle biztosító az évi 35-40 milliárd forintos hazai temetkezési piacon továbbra is kiemelkedő üzleti lehetőségeket lát, miután a piackutatások szerint a lakosság körében népszerű megtakarítási cél a saját, illetve a családtagok temetéséről való gondoskodás.

A Pannónia PI-ETA ügyvezetői teendőit ellátó Földes Tamás, hálózati irányítási szaktanácsadó munkatársaival az elmúlt

hetekben – régiós szinten szervezett konferenciákon – találkoztak a temetkezési cégek vezetőivel.

Nemzetközi kiállítás Drezdában (május 27-29.)

Kétévente rendezik meg Szászország fővárosában a Pieta nemzetközi temetkezési kiállítást. Az esemény nem tartozik ugyan a jelentősebb európai rendezvények közé, regionális szinten

mégis megállja a helyét immár több, mint tíz éve. Németország keleti feléről érkeznek a legtöbben látogatók, s megtekinthetik a kb. 1500 m² területen elhelyezkedő árucikkeket. A kiállításon hazánkat a Karsol kft képviselte, a cég standján német típusú koporsókat tekinthettek meg a látogatók..

Igazgató váltás Szegeden

A közgyűlés váratlanul leváltotta Szegeden Molnár Tamást, a Testamentum Kft. ügyvezető igazgatóját, és helyére a mérnök valamint jogász végzettségű Balogi Dániel 64 éves ügyvédet, volt fideszes önkormányzati képviselőt nevezte ki. Balogi csak április 25-én állt munkába. A törvényelőírások szerint a temetkezési szolgáltatást végző társas vállalkozás csak akkor működhet ha legalább egy főállású vezető beosztású munkatársa rendelkezik „temetkezési szolgáltató” szakképesítéssel. Mivel dr. Balogi Dánielnek nincs ilyen végzettsége, visszahívták a korábbi igazgatót, a már nyugdíjas Hódi Lajost főállású tanácsadónak.

Megszűnt az önálló Vas Megyei Temetkezési Vállalat

A megyei önkormányzat a Vas Megyei Vagyonkezelő cégbe integrálja a nagy múltú temetkezési vállalatot, ezzel megszűnik önállósága. A vállalatot most egyébként megbízott igazgató vezeti. Mint ismeretes, 2010. december 15-én, dr. Andor Ferenc közös megegyezéssel nyugállományba vonult. Andor Ferenc – jogász, de teológus – több mint 21 évet töltött a temetkezési vállalatnál. Irányítása alatt a vállalat nemzetközi elismertséget vívott ki magának, egyrészt kegyeleti munkájával, másrészt a hősi temetők gondozásával. Munkatársaitól megkövetelte a tisztességes, emberséges magatartást az elhunyt hozzátartozóival szemben, fontosnak tartotta a kegyeleti jogszabályok betartását.

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadványban megjelenő hirdetések netto díjszabásai 2011. január 1-jétől

Borító hátlap:	130 000 Ft
Borító belső oldal	120 000 Ft
1/1 belső oldal	100 000 Ft
1/2 belső oldal	70 000 Ft
1/4 belső oldal	40 000 Ft
1/8 belső oldal	25 000 Ft
1+1 oldalas hirdetés	
OTEL-tagoknak	140 000 Ft
Importőr és külföldi hirdetési felár : +50%	

Hirdetésfelvétel:
magyartemetkezés@gmail.com

Nemzeti kötelesség a katonasírok gondozása

A két világháborúban csaknem egymillió magyar katona vesztette életét. A Don menti harcokban életüket vesztett katonák egy részét az elmúlt években Rudkinóban helyezték – reményeink szerint – örök nyugalomba. Hazánkban az előző rendszer szinte mindent elkövetett a magyar sírok passzív megsemmisítéséért. Ezrével tűntek el az egyházi és önkormányzati temetőekben lévő katonasírok

Pedig az elhunyt katonáknak már a római korban megadták társai a végtisztességet. Hazánkban a török korból és a 1848-as szabadságharc idejéből is maradtak fenn katonai síremlékek. A huszadik század hősi halottainak száma megbecsülhető – csaknem egymillió magyar katona vesztette életét huszonzét országban, illetve a trianoni Magyarország területén –, a fennmaradt sírok száma azonban nem.

2010. október 1-jétől új szervezet, a HM Társadalmi Kapcsolatok, és Hadisírgondozó Hivatal koordinálja a Honvédelmi Minisztérium hadisírokkal kapcsolatos tevékenységét. A szervezet igazgatóhelyettese – aki egyben a Hadisírgondozó és Háborús Kegyeleti Osztály vezetője is –, Maruzs Roland őrnagy.

Feladataik közé tartozik egy hadisírgondozó törvény előkészítése. Ez a törvény

hosszú távon rendezné a Magyar Köztársaság területén található katonatemetők, hadisírok és katonai emlékhelyek ügyét. Jelenleg nincsen olyan jogszabály, amely szabályozná ezt a területet. A temetkezési törvény és a végrehajtására kiadott kormányrendelet néhány paragrafusa rendelkezik katonasírokról és katonatemetőkről. A másik fontos feladat egy internetes honlap megalkotása és működtetése. A keresési lehetőség biztosításával a felhasználók könnyedén megtalálhatnák, hogy elesett hozzátartozójuk pontosan hol van eltemetve.

A HM Társadalmi Kapcsolatok és Hadisírgondozó Hivatal harmadik legfontosabb teendőjének a civil kapcsolatok megerősítését tartja. Fontos felismerés, hogy a hadisírgondozó munkát vállaló társadalmi szervezetek tevékenységének összehangolása, segítése az egész tevékenység hatékonyságát növelhetné.

Hadisírgondozásra vonatkozó kormányközi megállapodás jelenleg hazánk és Oroszország, valamint Ukrajna, a Moldovai Köztársaság és Németország között van. Rendezett viszonyok vannak Szlovákiával és Olaszországgal. Tárgyalások folynak Szlovéniával, Lengyelországgal és Romániával is.

Az Oroszországi Föderáció és Magyarország között 1995-ben született megállapodás az orosz földön fekvő magyar temetők rendbetételére. A szerződés anyagi alapja az orosz államadósság elkülönített része – több milliárd forintnyi összeg. Az Oroszországgal kötött kormányközi megállapodás felülvizsgálata napjainkban került napirendre. A Belügyminisztérium által kért felmérést a

szovjet katonasírokról, emlékhelyekről az elmúlt napokban készítették el az önkormányzatok.

A katonasírok gondozása azonban nem a kormányközi megállapodások függvénye. Szlovénia és Lengyelország igen nagy gondot fordít a magyar katonasírok gondozására. A Németországgal való együttműködés speciális terület, ugyanis az ott található magyar katonasírokat és haditemetőket a német állam, illetve társadalmi szervezetek és helyi önkormányzatok tartják fenn. A magyarországi német katonasírokat és haditemetőket a Német Háborús Sírokat Gondozó Népi Szövetség tartja rendben. A katonák földi maradványait a hazánkban létrehozott német katonai temetők valamelyikében helyezik újra nyugalomba. Idetemetették azoknak a magyar katonának a maradványait is, akik a német katonákkal közös temetőben nyugodtak. A történelmi Magyarország területén – a hadifoglyokkal együtt – 45–60 ezer közöttire tehető a második világháborúban elesett magyar katonák száma. Legtöbbjüket, a kórházakat működtető korabeli megyeszékhelyeken, valamint azokon a településeken temették el, ahol tábori és vöröskeresztes kórházak működtek. Sok katona nyughelyeül szolgáltak a nagyobb ütközetek közelében fekvő városok is. A szovjet hadsereg által felállított hadifogoly-gyűjtőtáborok mellett is sok, zömmel tömegsírokat magába foglaló temető létesült. A Magyarországon elesett külföldi katonák sírjainak gondozását az 1929-es, 1949-ben ismételten aláírt genfi konvenció rögzítette, ami saját katonánk sírjának ápolására nem tért ki. Ezért sokszor gondozottabbak voltak a külföldi katonák sírjai, mint a magyaroké.

Oroszországban a „Vojennije Memoriáli” Nemzetközi Katonai Emlékmegőrző Együttműködés Társasága végzi a háborús halottak felkutatását, méltó örök nyugalomra helyezését, valamint az új

katonai temetők kialakítását. Utóbbi azért látszott szükségesnek, mert a sírok, tömegsírok, temetők több helyen nagyon nehezen megközelíthető területeken (óriási mezők, szántók közepén, egykori bombatölcsérekben) fekszenek, illetve feküdtek. Az exhumálást, követő újratemetést azonban rendszerint tömegesen, jelöletlenül végezték.

Az első világháborúban 3,8 millió magyar katona vonult hadba. Közülük életét vesztette 661 ezer, megsebesült 743 ezer és fogságba esett 734 ezer. A második világháború tekintetében bizonyos források 340–360 ezerre becsülik a katonai veszteséget, míg más számítások szerint 120–150 ezer katona halt meg a háborús hadműveletek során, 250–300 ezer nem tért vissza a szovjet hadifogolytáborokból, francia, angol és amerikai fogságban, pedig több mint tízezren haltak meg.

Gyóni Géza:

„Csak az búsít, ha itt halok meg, kedves,
Nem járhat sz majd ki virágos síromhoz.
Vén varjú kopog szikkadt koponyámon.”

Puskás Béla

Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság tevékenysége

A Tisza István Baráti Társaság és a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti

Bizottság gróf Tisza István miniszterelnök születésének 150.

évfordulója tiszteletére emlékprogramot szervezett április 22-én.

Először letették az ősszel felállítandó Tisza István-szobor alapkövét a Jászai Mari téren, ahol Rétvári Bence a KIM parlamenti államtitkára mondott beszédet. Az ünnepség résztvevői együtt sétáltak át Tisza szülőházához, a Zrínyi utca 4. szám alá. Megkoszorúzták az emléktáblát és meghallgatták a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnökének dr. Boross Péternek a gondolatait, aki szóba hozta többek között, hogy megalakulásakor az Antall-kormány három dolgot határozott el: a Köztársaság teret Tisza Kálmán térre keresztelik vissza, és szobrot állítanak Bethlen István, valamint Tisza István volt kormányfőnek.

A Honvédelmi Minisztérium a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottsággal, illetve a Rákóczi Szövetséggel közösen szervezett koszorúzással egybekötött megemlékezést a szatmári békekötés 300. évfordulója alkalmából. A Parlament szomszédságában álló II. Rákóczi Ferencet ábrázoló lovas szobor szomszédságában rendezett ünnepség fővédnöke Dr. Kövér László, az Országgyűlés elnöke volt. A Himnusz elhangzása után dr. Szakály Sándor történész, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság tagja köszöntötte az egybegyűlteket. Beszédében röviden megemlékezett a magyar történelem egyik meghatározó esemé-

nyéről, a Rákóczi-szabadságharcról és az azt lezáró szatmári békéről. A köszöntő után Hegedűs D. Géza színművész tolmácsolásában hallhatták a vendégek Petőfi Sándor: Rákóczi című versét, majd Simicskó István, a HM parlamenti államtitkára emlékezett. „Fejet hajtani jöttünk II. Rákóczi Ferenc, az igazi hős emléke előtt.” A beszéd után a résztvevők elhelyezték az emlékezés koszorúit, s az eseményt – amelyen közreműködött Dani Attila a Rákóczi Tárogató Együttes tagja – a Szózat zárta.

A korábbi évek hagyományainak megfelelően május utolsó vasárnapján a magyar

katonahősökre emlékeztünk a Hősök terén és a Rákoskeresztúri új köztemetőben. A Honvédelmi Minisztérium a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottsággal közösen rendezte az ünnepséget, amelyen részt vett Schmitt Pál köztársasági elnök is. Az Országgyűlés 2001. június 19-én fogadta el a magyar hősök emlékének megörökítéséről és a magyar hősök emlékünnepéről szóló törvényt. Ennek értelmében minden év május utolsó vasárnapján emlékeztünk „az elmúlt ezredév magyar hőseire”, akik életüket adták a hazáért. A Hősök terén a beszédet Hende Csaba honvédelmi miniszter mondta, és egy Goethe-idézzel kezdte: „A jó emberek emlékezete nagyobb befolyással van életünkre, jellemünkre, sorsunkra, mint amit különben a csillagoknak tulajdonítunk.” „Bizonyos vagyok benne, hogy ha emlékeztünk hőseinkre, ha megismerjük sorsukat, ha felfedezzük magunk számára is mindazt, amit megtettek a magyar nemzetért, hatalmas kincsekre lelhetünk, amelyek jó példaként alakíthatják az életünket és segítenek helyes válaszokat találni azon csillagzatok alatt, ahol közös utunk vezet.” Az ünnepség végén a köztársasági elnök, a honvédelmi miniszter, a parlamenti pártok, a Budapesten akkreditált attasék, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság, a rendvédelmi, honvédelmi, társadalmi szervezetek, illetve a politikai elitéltek képviselői helyezték el koszorúikat. Az emlékezők ezután közösen vonultak át a Rákoskeresztúri új köztemetőbe, ahol dr. Boross Péter, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke

mondott beszédet. „A magyar harcoló és katonai erényekben gazdag nép. Nincs még egy ilyen nemzet, mely ennyi véráldozattal tartotta volna meg magát” – mondta a Magyar Katonahősök Emlékművénél.

225 éve, 1786. május 30-án született a Zemplén vármegyei Kohányon Fáy András író, politikus, az első hazai tankönyvtár létrehozója. A Magyar Irodalmi Hagyományápolók Egyesülete ebből az alkalomból emlékbeszédversenyt hirdetett középiskolás fiataloknak. A megmérettetést Pécelen tartották, de az első helyezett a beszédét elmondhatta május 29-én a budapesti Kálvin téri református templomban rendezett megemlékezés

sen, ahol a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság képviseletében dr. Katona Tamás történész ünnepélyesen bejelentette, hogy a templom kriptájában lévő több temetkezési hely, így Fáy Andrásé is, védett lett és így már a Nemzeti Sírkert része.

Legvégül tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a Fiumei úti temető 28. parcellája 1. sorának 40. sírhelyét, Mádl Ferenc volt köztársasági elnök sírját a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította.

Czégé Marietta Anikó
Fotó: Deák-Kapusi

Radnainé dr. Fogarasi Katalin, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság főtitkára a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét vehette át március 15-én a Nemzeti Múzeumban dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettestől. Az elismerést a kegyeleti kultúra fejlesztésében végzett szervező tevékenységéért, különösen a Nemzeti Sírkert, valamint a nemzeti és történeti emlékhelyek, síremlékek, emlékművek létesítésében szerzett érdemei elismeréseként adományozták.

Budapest – A Fiumei úti sírkert

A Fiumei úti sírkert (Kerepesi temető) az ország egyik legrégebbi, egybefüggően megmaradt sírkertje. Egész Európában az egyik legteljesebb Nemzeti Panteon, ahol kultúránk és történelmünk nagy alakjai, művészek, tudósok, politikusok nyugszanak.

Az 56 hektáros temetőt a szabadságharc után kezdték használni. Az első neves személy, akit ide temettek, Vörösmarty Mihály. Temetése egyúttal a Bach-rendszer elleni néma tiltakozás is volt.

A temető története sok kiadványban és az interneten is fellelhető, ezért inkább egy kis temetői sétán keresztül néhány itt nyugvó, fontos személyről emlékeznék meg, nem feltétlenül a közismertekről, mindenféle sorrend felállítása nélkül.

Itt nyugszik a 19. század egyik legnagyobb falképfestője, Lotz Károly (1833–1904), aki a hesseni Bad Homburgban született. 1852-ben kezdte festészeti tanulmányait Bécsben. Hunyadi János halála című művével díjat nyert. 1896-ban Benczúr Gyulával és Munkácsy Mihállyal együtt megkapja a Szent István-rend kiskeresztjét. A Magyar Nemzeti Múzeum, a Vigadó a Parlament, a Szent István-bazilika freskóit festi meg. Legnagyobb műve az Operaház Olympos freskója. Témái a mitológia, a biblia és a magyar paraszti élet. Menekülés a vihar elől című műve a régi 100 forintos hátoldalán látható. Halálakor az akkori kultuszminiszter a nemzet halottjának nyilvánítja. A Múcsarnokban ravatolozzák fel. Síremlékét Pásztor János készítette.

Csodálatos alkotás Bánffy Dezső (1843–1911) síremléke, Kallós Ede alkotása. A millennium magyar miniszterelnöke a Deák-pártból és a Tisza Kálmán vezette balközép párt fúziójából 1875-ben létrejött Szabadelvű pártba az alapítás évében lépett be. A párt 30 éves fennállása alatt minden választást megnyert, kivéve az utolsót, az 1905-öst. Bánffy 1892–1895-ig a képviselőház elnöke, majd 1895. január 14. és 1899. február 26. között az ország miniszterelnöke. Bukását a kiegyezés gazdasági részének 10 évenkénti aktuális újratárgyalása során fellépő ellenzék obstrukciója okozta. Utódja Széll Kálmán lett. Bánffy nemzetiiségi politikája sokakban ellenérzést váltott ki, mivel a nemzetiiségek teljes asszimilációjának híve volt.

Monumentális síremlék Miklós Andor (1880–1933) és felesége Gombaszögi Frida (1890–1961) nyughelye. Miklós Andor az Est Lapok nagyhatalmú tulajdonosa, vállalkozása a modern médiakonzern előfutára volt. Birodalmát az 1910-ben vásárolta, az Est-tel alapozta meg. Később tulajdonába került a Pesti Napló és a Magyarország. Erőssége volt a terjesztés utcai megszervezése, a külföldi hírszolgálat, mely használta a kor kommunikációs lehetőségeit, valamint a vezércikkek és az írások

leegyszerűsítése, világossá tétele. Kiadóvállalata az 1868-ban alapított Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt. Kiadója maga köré gyűjtötte az akkori magyar irodalom színe-javát. Az ő szerkesztői munkája határozta meg a kor magyar irodalmát. 1933-as halála után felesége, Gombaszögi Frida, vette át a kiadó irányítását, ott hagyva a színpadot, ahol sikeres színésznő volt. A kiadót az 1939-es államosításig vezette.

Gombaszögit 1909-ben Beöthy László a Magyar Színházhoz szerződteti. 1933-ig első sorban drámai szerepeket játszik és egész pályáján csak jelentékeny jellemű és megjelenésű nőket személyesít meg. Első házassága után kissé zajos társadalmi életet él. Állítólag az olasz zeneszerzővel, Mascagnival és IV. Károllyal is volt kapcsolata. Az első világháború vége felé egy beteges rajongó-

ja arcul lövi, de szerencsére a gyors orvosi beavatkozás megmenti az életét. 1922-ben megy feleségül Miklós Andorhoz. A második világháború után csak vidéken játszhat. Pécsen, Győrben lép fel. Majd visszatérhet Pestre és a Nemzeti Színház örökös tagjaként hal meg 1961-ben.

Marján Tibor

Szakmai út Párizsba

FUNÉRAIRE PARIS | 2011

1. nap, 2011. november 16., szerda
Indulás a MALÉV (MA 550 16NOV WE BUDCDG Ind.: 0940 Érkezés: 1200) menetrend szerinti járatával Párizsba. Transzfer a szálláshelyre (kb. 1 óra)
„Klasszikus látnivalók”, megtekintése. (Eiffel-torony, Trocadero, hajózás a Szajrán, Notre Dame, Latin negyed).

2. nap, 2011. november 17., csütörtök
Látogatás a Louvre-ban, az Invalidusok Dómjában (Napoleon sírja) és a St. Sulpis Székesegyházban (Da Vinci Kód) a katakombák megtekintése. Este séta a Montmarte-on.

3. nap, 2011. november 18., péntek
Indulás a szakkiallításra www.salon-funeraire.com (félnapos program), majd délután

Pere Lachaise temető, Nagy Imre emlékmű, Kommünárok fala (Mur des Fédérés).

4. nap, 2011. november 19., szombat
Kirándulás Versaillesba, a palota, a Trianon-kastély megtekintése, majd utazás vissza Párizsba

5. nap, 2011. november 20., vasárnap
Látogatás a Musée D'Orsay-ban, este utazás Budapestre (MA 555 20NOV SU CDGBUD Ind.: 1850 Érkezés: 2105)

Részvételi díj: 169.900,- Ft
Árban:

4 éjszaka szállás 3*, metró közeli, belvárosi szállodában (kétágyas zuhanyzós, wc-s szobában) reggelivel.

Repülőjegy (MALÉV menetrend szerinti járat, 30.000,-Ft/repjegy+illeték árig)

Repülőtéri illeték, egy csomag (max. 20 kg.) fejenként

Magyar csoportkísérés, idegenvezetés, programszervezés, bonyolítás. Betegség, baleset és poggyászbiztosítás

Információs csomag (utastájékoztató, térkép, útikönyv)

Költségek amelyek nem szerepelnek az árban:

Belépők (Louvre: 9,- EUR/fő, Hajózás: 11,- EUR/fő Versailles: 10,- EUR/fő, Musée Dorsay: 9,50,- EUR/fő)

Fakultatív programok

Paris Visite Card (tömegközlekedési bérlet) kb. 50,- EUR

Vacsora, napközbeni étkezések

Egyágyas felár: 27.000,- Ft/fő

Négycsillagos szállodai felár: 25.000,- Ft/fő

Érdeklődés, jelentkezés: OTEI titkárság
Nebehaj Barbara: 06-1-323-51-36
E-mail: nebehaj.barbara@btirt.hu

Elhunyt Mádl Ferenc

Élete és munkája példa volt mindannyiunk számára

81. életévében, 2011. május 29-én elhunyt Mádl Ferenc akadémikus, Magyarország volt köztársasági elnöke. Mádl Ferenc halála után gyászlobogókat tűztek ki a Köztársasági Elnöki Hivatal és az Országház épületére. A Sándor-palota budavári síkló felőli bejárata előtt, a volt köztársasági elnök gyászkeretes fényképét kitették egy asztalra, mellette két gyertyát, a nemzeti lobogót és egy csokor virágot helyeztek el. A megemlékezés helyszínén katonák álltak díszőrséget.

A helyszínen gyertyát gyújtott Schmitt Pál államfő, és elsőként írt a részvételről a részvételnilvánító könyvbe. Úgy fogalmazott: „Nemcsak elődöm, hanem barátom és példaképem is volt Mádl Ferenc, korábbi köztársasági elnök”. A köztársasági elnök a csendes megemlékezésen, miután fejet hajtott a volt államfő fényképe előtt, azt közölte, hogy Mádl Ferenc temetéséről később intézkednek. Göncz Árpád, volt köztársasági elnök, mélyen megrendült Mádl Ferenc váratlan halála miatt – közölte a titkárságvezetője az MTI-vel. Gulyás András úgy fogalmazott: „Göncz Árpád nagyra értékelte Mádl Ferenc elnöki tevékenységét, tudományos munkásságát, megnyerő, közvetlen személyiségét.” Sólyom László, volt államfő, azt hangsúlyozta: mélységes hálával és tisztelettel emlékezik Mádl Ferencre, aki annak idején neki és sok fiatal jogtudósak atyai pártfogója és segítője volt, tudósként és emberként is példának tekintették őt. Megrendülésüknek adtak hangot a pártok és politikusok.

Orbán Viktor miniszterelnök a Facebook közösségi portálon ezt írta: „Megrendülten állunk a hír hallatán. Nyugodjék békében!” A Fidesz szerint Mádl Ferenc élete és munkája példa volt mindenki számára. A kormánypárt közleményében

ben azt írta: mély megrendüléssel értesült Mádl Ferenc haláláról. A Fidesz a korábbi államfő családjának és hozzátartozóinak őszinte részvétét fejezte ki. „Fájdalmukban és gyászukban osztozunk, hiszen Mádl Ferenc élete és munkája, a nemzetért és az országért tett szolgálata példa volt mindannyiunk számára” – fogalmazott a Fidesz. A Kereszténydemokrata Néppárt együttérzéssel osztozik Mádl Ferenc családjával és mindazokkal, akiket fájdalommal tölt el a korábbi államfő elvesztése. A párt elnöke az MTI-nek azt mondta: „Mádl Ferenc szerény, szeretetreméltó személyiségét az egész nemzet tisztelte. Tiszteletre méltó életmű volt az övé, keresztény emberként a jog tudományában való kiemelkedő jártasságával szolgálta hazáját” – fogalmazott Semjén Zsolt. Az MSZP őszinte részvétét és mély fájdalmát fejezte ki a volt köztársasági elnök halála miatt. „Emléket egy nemzet őrzi méltán a szívében” – írta közleményében Mesterházy Attila elnök, aki szerint Mádl Ferenc személyében „olyan köztársasági elnököt tisztelhetünk, aki mindig az egész magyar nemzet érdekeit szem előtt tartva képviselte Magyarországot, nemcsak külföldön, hanem az itthoni politikai életben is.” Az LMP közleményében azt írta, hogy Mádl Ferenc a nemzetközi magánjog professzoraként, majd az első szabadon választott kormány tagjaként elévülhetetlen érdemeket szerzett Magyarország európai integrációjában, az Antall-, majd a Boross-kormány kultuszminisztereként pedig a kultúrharcos hangulat enyhítésére törekedett. A volt köztársasági elnök saját meggyőződéséből fakadóan következetesen érvényesítette az alkotmányos szempontokat, az őt elnöki székbe segítő parlamenti többséggel szemben is – áll a párt közleményében. Részvétét fejezte ki a Job-

bik is Mádl Ferenc halála miatt. Az ellenzéki párt együttérzéséről biztosította a gyászoló családot, a volt államfő barátait, tisztelőit.

Mádl Ferenc 1931. január 29-én született a Veszprém megyei Bánd községben. 1955-ben az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát, ezután bírósági fogalmazóként, majd titkárként, 1956 és 1971 között a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Központi Hivatalában dolgozott. 1971-től az ELTE Polgári Jogi Tanszékén docens, 1973-tól egyetemi tanár, 1972 és 1980 között az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének főmunkatársa volt, 1978-tól 1985-ig a Civilisztikai Tudományok Intézetének igazgatói teendőit látta el, majd az ELTE Nemzetközi Magánjogi Tanszékét vezette. Az Akadémia 1987-ben levelező, 1993-ban rendes tagjává választotta. A politikai életben a rendszerváltozás után vállalt szerepet. 1990 és 1993 között az Antall-kormány tárca nélküli minisztereként feladata volt az Magyar Tudományos Akadémia felügyelete, közreműködött a kormány tudománypolitikai célkitűzéseinek meghatározásában, és külön megbízás alapján a kormányt, illetve a miniszterelnököt képviselte nemzetközi szervezetekben. 1993–94-ben művelődési és közoktatási miniszterként tevékenykedett. Az Országgyűlés 2000. június 6-án a Fidesz és az FKGP jelöltjeként, de pártonkívüliként államfővé választotta. Mádl Ferenc öt éven át volt köztársasági elnök.

Balogh Károly

Kegyeleti szaklap avatás Szlovákiában

2011. változást hozott a szlovák temetkezés területén is. Ugyanis a temetkezési törvény realizálása után megjelenésre került a „Slovenskypohrebák” kegyeleti szaklap.

A szlovák SAPaKS egyesület (hasonló, mint az OTEI csak a hamvasztók egyesülete is beletartozik szerk.) elnöke Ladislav Strizl kezdte meg ennek út-törő munkáját. Szerencsére a „Magyar Temetkezés” a hazai szakmát érintő vállalkozásokon túl határainkon túlra is el-kerül és ennek következtében kaptunk meghívást az igényes, változatos kegyeleti témákat megjelenítő kegyeleti szaklap avatására.

Ez év márciusában, Bratislavában megtartott ünnepségre a szlovák temetke-

zési vállalkozók, kegyeleti termékgyártók, forgalmazók mellett számos külföldi szakember kapott meghívást. A „Magyar Temetkezés” részéről Varga József a szerkesztőbizottság elnöke vett részt. Az avatás után sor került szakmai beszélgetésre is, ahol kezdeményezésre került Szlovákia, Lengyelország, Csehország és Magyarország temetkezési szaklapjainak vezetői számára egy együttműködés, mely során ismeretek, tapasztalatok cserélődhetnek.

Varga József

Autotherm – Frigoplast Kft. A halottszállító autók specialistája...

ELADÓ exclusive kialakítású használt Mercedes halottszállítók!

Megkímélt állapotú, egyedi kialakítású használt Mercedes-Benz pompa jellegű halottszállítók.

Főbb tulajdonságaik:

- átlag 50.000 km
- gyászmeneti (felelő) sebességfokozat
- benzin vagy diesel
- rozsdamentes raktér

MÁR 1.900.000.- TÓL!!!

Csak a készlet erejéig!

Kérje a járművek listáját telefonon vagy e-mailen!

Haszongépjárművek utólagos átalakítása

Halottszállító raktereink a leggyengyűbb igények szerint az alábbiakat tartalmazzák: korszerű, esztétikus, kegyeleti és tisztálthatósági szempontból megfelelő műanyag burkolat kopásálló járófelülettel.

Magasabb igények esetén exclusive kialakítású raktereinkben rozsdamentes lemez, bőr, kárpit, illetve egzóta anyagokat alkalmazunk. Megrendelői igény szerint a kegyeleti szertartás során alkalmazható kaszori és virágcsokor-tartó tető, illetve oldalsó csomagtartó elemek elkészítését is vállaljuk rozsdamentes és festett acél kivitelben.

6728 Szeged, Fonógyári út 10. Telefon: +36 62 467 534 Mobil: +36 20 45 45 501 E-mail: autotherm@autotherm.hu Web: www.autotherm.hu

Ha körül van szó...

Elődeink még javarészt műkő-, betonárugyártással foglalkoztak, de a cég megalakulása óta egyre nagyobb teret nyer a természetes kő feldolgozása. 2004–2005 évben a régi műhelyhez kapcsolódóan egy új daruzott, korszerű, kőfeldolgozó gépekkel felszerelt csarnokot építettünk, hogy a természetes kövek iránti emelkedő igényeket maximálisan ki tudjuk elégíteni.

Tevékenységi körünk, mint ezt szlogenünk is jellemzi, igen széles skálán mozog, nagyrészt síremlékek, urnatároló oszlopok, urnasírok, konyha-, fürdőszobapultok, burkolatok, párkányok, lépcsők, egyéb építőipari kőelemek, köztéri elemek, szökőkutak, posztamensek gyártása, régi szobrok, keresztek, kutak, kapubéletek-, oszlopok restaurálása, tehát minden, ami kőből megvalósítható. Ezen a skálán belül előregyártott vasbeton szerkezeteket is gyártunk, nevezetesen az ún. fojtott kriptákat.

A földfelszín alatti kripa tömörített, vízzáró betonból készül és három részből áll. Az alsó elem 5 oldala zárt, középső elem, záróelem, mely tartja a 7 db vasbeton fedlapot. Ez az utolsó elem biztosítja a koporsó légmentes zárását is, temetés után a fedlapok fugáit mésztejjel kell kiönteni, ezután szárazhomok-feltöltés talajszintig, és végül a műkő zárófedlap, mely felülről zárja a kriptát, egyrészt lehetetlenné teszi

felülről a beázást, másrészt a síremlék elhelyezéséhez korrekt „alapozott” szintet biztosít. Ha szükséges, a nagyon magas talajvízszint miatt, a kriptaelemek elhelyezése előtt kívülről vízzáró réteget kapnak folyékony fólia

felkenésével, a három illeszkedő elem fugái vízzáró ragasztóval rögzülnek egymáshoz. Tehát a fent említett technikák kizárják a vízbe-szivárgás lehetőségét, a temetés utáni technológia betartása biztosítja a koporsó légmentes zárását. Másrészt gyors, problémamentes temetkezési formát tesz lehetővé, Arnóth Sándor püspökladányi pol-

gármester temetésén is ez a temetkezési forma lett alkalmazva.

A kétszemélyes sírhely kialakítása természetesen kettő, egymás mellé elhelyezett 1 személyes kripa építésével történik. A szintén előregyártott gránit-mészkő lapokból készült urnafalak, urnatároló oszlopok is esztétikusabb megjelenést, funkcióban gyors táblaszerelést tesz lehetővé, mivel előre beszerelt csavarokkal rögzíthetjük a táblát. Elhelyezésük, építésük egyszerű és gyors, 15 cm vtg. vasbeton lemezalapra (mérettől függően) kb. 1 óra alatt összeállítható.

Bármilyen kővel, kriptával és urnafalakkal kapcsolatos kérdésekre telefonon vagy személyesen állunk rendelkezésükre.

Ország Lili-kiállítás

A Fővárosi Temetkezési Intézet

Zrt. Kegyeleti Múzeumának

néprajzi gyűjteménye felőleli

a Kárpát-medence népeinek

temetkezési szokásait,

gyászviselteit, hagyományait.

Az állandó kiállítás mellett egy-egy a temetkezéssel kapcsolatos időszak kiállításnak is helyt adott a múzeum.

Pár évvel előbb, például egyik tagtársunk, ifj. Dobos János csodálatos fényképeit nézhettük meg Bali szigetéről – egy buddhista főpap temetéséről, és vele párhuzamban Pénzes Kristóf fényképein keresztül láthattuk egy katolikus főpap temetését – Egerből.

A múzeum nyugdíjba vonult igazgatója, Hargittai Emil után Dankó Dalma művészettörténész vette át a múzeum vezetését, így érthető, hogy a művészet és a halál kapcsolatát igyekszik megmutatni a május 6-án nyílt időszak kiállítás, mely egy három művészt bemutató sorozat (Bálint Endre,

Ország Lili és Vajda Lajos) második eleme. A kiállítás anyagát a múzeum magángyűjtőktől kölcsönözte. Legnagyobbbrészt – a debreceni MODEM kiállításának is gerincét adó – Antal Pétertől, akinek anyagát Antal-Lusztig gyűjteményként ismerhetjük. A gyűjtemény több mint 3500 darabból áll. Antal Péter anyai nagyapja, Lusztig Sámuel, derecskei fűszerkereskedő már 1945 előtt jelentős anyaggal rendelkezett, de a hábo-

rúban mindez odaveszett. A háború után újrakezdte a gyűjtést.

Saját kortársait gyűjtötte, visszanyúlva időben néhány olyan művészhez, akik ezen kortársak szellemi őseiként vehetők figyelembe.

Antal Péter fiatalon szeretett volna művészsé vállalni, de – elmondása szerint – erről a vágyáról komoly tehetség híján le kellett mondania. Helyette jogász lett és már fiatalon, még a nagypapa támogatásával ő is belefogott a gyűjtésbe. Érdeklődését a saját kortársai felé fordította és szintúgy megkereste a szellemi őseket is.

Így elmondható, hogy ez a gazdag gyűjtemény felőleli a XX. századi teljes magyar képzőművészetet Szinyei-Merse Páltól Csontváryn, Derkovitsra, Egy József, Kondor Bélán, Ország Lilin, Vajda Pálra át a mai napig.

A mostani kiállítás művésze, Ország Lili (Ungvár, 1926 – Budapest, 1978) a Képzőművészeti Főiskolán végzett festő, rajztanár és freskófestő szakon, Szőnyi István és Berény Róbert (az 1919-es, művészileg szinte tökéletes „Fegyverbe, fegyverbe” plakát) tanítványaként.

A főiskola után igyekezett megtalálni saját festői nyelvét és több hónapos bolyongás után akadt rá egy magtárra, mely nagy hatást gyakorolt rá sárga falával. Ekkor talált rá az egész életművét végigkísérő „fal” témájára, melyről csak rövid időre szakadt el.

Eleinte, a hétköznapi tárgyakat környezetükből kiragadva, szürrealis módon igyekezett kifejezni magát. Ezen az úton jutott el a falakig, illetve a falak előtti különböző nagyságú figurákig, melyekben gyakran önmagát ábrázolta. Természetesen a fal motívum a gyermekkorából is fakad, hiszen származása miatti szorongásai nem múltak el nyomtalanul. Rengeteget festett régi temetőben. A kövek, falak, festése után leszállt a föld alá és megfestette múmiaformában, szimbolikus önmagát.

Bulgáriai útja során megihlették a pravoszláv ikonok. Majd Rómában és Pompeiben járva festette a városalaprajzos képeit, amin rétegződnek a múlt emlékei.

Érdekesség, hogy a zord képeket festő művész az Állami Bábszínházban dolgozott díszlet- és jelmeztervezőként, rajzolt a Dörmögő Dörmötörbe, rajzolta Kököjszi és Bobosza figuráit, illusztrált ifjúsági regényeket.

Közben 1974-ben kezdi festeni Labirintus című sorozatát, melyet 1978-as halála zár le.

Mindenkinek javaslom, hogy szánjon egy kevés időt a kiállítás megtekintésére, nem lesz könnyed dolog, de elgondolkodtató.

Marján Tibor
Fotó: Pénzes Kristóf

Hamuszórókegyhely-avatás Debrecenben

2011. április 21-én ünnepélyes keretek között átadásra került a Debreceni

Köztemetőben Magyarország legkorszerűbb hamuszóró kegyhelye.

Debrecen városában közel egy évtizede jelentkezett az első lakossági igény a hamuszórásos temetési módra. Akkor még a hamvasztásos temetések alacsony száma, valamint a beruházás magas bekerülési összege miatt elvetésre került a megvalósítás, viszont a temetőtulajdonos önkormányzat és a temetőüzemeltető A.K.S.D. Városgazdálkodási Kft. közös fejlesztési tervében megfogalmazódott a hamuszóró kegyhely 2010. évi megépítésének a szándéka.

A közös elhatározást követően az A.K.S.D. Kft. először egy miskolci céggel készítette el a hamuszóró kegyhely terveit, majd miután kiderült, hogy az építmény nem teszi lehetővé az elszórt hamvak háborgatása nélkül a hosszú távú üzemeltetést, valamint a megtervezett vízgépészet nem képes az elvárt látványt produkálni, egy budapesti székhelyű céget, a **Ganz HYDRO Kft.-t** bízta meg a tervezés lebonyolításával.

A hamuszóró kegyhely létesítésére a köztemető legfrekvenciáltabb része, a 25. parcella, kolumbáriumépület előtti területe lett kijelölve. Az engedélyes és kiviteli tervek alapján 2010 júliusában kezdődött el és 2010 novemberére fejeződött be az építőipari kivitelezés, amely során közel 1000 m³ föld kitermelését követően a felszín alatti műtárgy kialakításához mintegy 150 m³ beton és 18 tonna betonacél lett felhasználva. A megépített műtárgy – 530 m³-es aknájának bazaltkövel történő feltöltését követően – 130 m³ tényleges befogadókapacitással rendelkezik. A hamuszóró kegyhely felszín feletti része egy nyolcszögletes alapterületű, gránitburkolatú, a térszínből kiemelt, lépcsőzetes kialakítású építmény.

A hamuszóró kegyhely rendszerének sajátossága, hogy az elsődleges funkció – a hamvak hamuszórásos eltemetése – mellett szökőkútaként is üzemeltethető. A két funkció között az alapvető különbség, hogy

szökőkutas üzemben a tárolóakna felett elhelyezett víztározó medencében lévő víz zárt rendszerű, szivattyús visszaforgatásával kerül létrehozásra a vízkép, míg a hamuszórásos temetéskor a tárolóakna mellett a víztározó aknában lévő víz felhasználá-

sával, a szökőkútfúvókák segítségével kerülnek „bemosásra” a kiszórt hamvak, majd a hamvakkal keveredett víz az akna felett „csápszerűen” elhelyezett perforált PVC-csövek segítségével egyenesen kerül elvezetésre a kegyhely tárolóaknájába, ahol a szilárd részek leülepednek, míg a felhasznált víz elszivárog.

A hamuszóró kegyhely megépítésével egy menetben teljes felújításon esett át a köztemető kolumbáriumépülete is, amelyben kialakításra került egy új – a hamuszóró kegyhelyhez tartozó – ravatalozó is.

2011 márciusában elkészült a rendszer vezérlésének a programozása, amely során a rádiófrekvenciával irányított vezérlőautomatika összehangolásra került a kiválasztott zenékkal, így a szertartás menete alatt a zene ütemére történik meg a szórás, és ennek függvényében változik a vízkép. A rendszer fontos eleme a szélerősség-érzékelő berendezés, amelynek jeleire (szélerősség-változás) a vízképek vízoszlopmagassága automatikusan változik.

A szertartás – a gépházaknából történő „figyelést” biztosító térfigyelő kamera segítségével – folyamatos felügyelet alatt történik, s szükség esetén a rendszer bármikor átállítható kézi vezérlésre.

A rendszer szökőkút üzemben 0 °C alatt nem használható, viszont a hamuszórásos üzemben – a rendszer tervezésénél, kialakításánál megkövetelt fő szempont alapján –10 °C hőmérsékletig üzemképes, ami annak köszönhető, hogy 0 °C alatt a víztározó medence és a technológiai folyókák víztelenítve vannak, vagyis minden működés után a csövekben lévő víz visszafolyik a víztározó aknába, ami a fagyhatár alatt található.

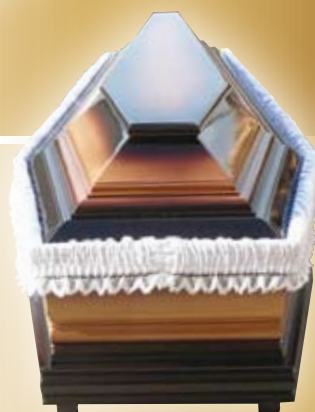
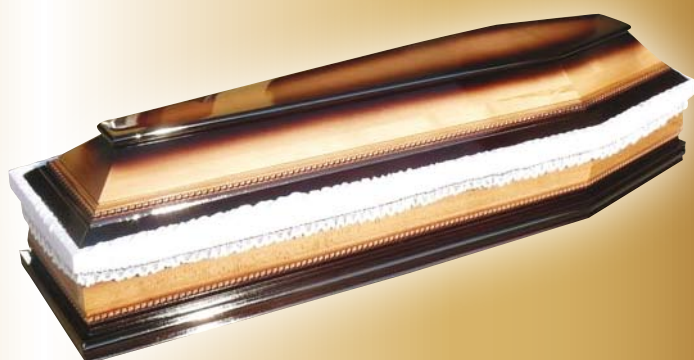
A Debreceni Köztemetőben kialakított hamuszóró kegyhelyen várhatóan – a rendszer kialakításának köszönhetően – több mint 36 ezer szórás lehet majd elvégezni, így az önkormányzat döntése alapján a kegyhely az elhunytak elszórt hamvai számára örök nyugvást biztosít.

Jurácsik Zoltán

 Ganz HYDRO Kft.
Les Maîtres d'Eau

GÖNCÖL FA HUNGÁRIA KFT.

Cégünk tíz éve gyárt keményfából készült minőségi koporsókat elérhető áron, hazai és külföldi piacra. Egyre jobban törekszünk arra, hogy termékeinket magyar alapanyagokból készítsük, ezért is vagyunk tagja a Magyar Temetkezési Kellékgyártók és Forgalmazók Egyesületének. Szeretnénk még több hazai partnerrel megismertetni és megkedveltetni termékeinket.

Göncöl Fa Hungária Kft.

1102 Budapest, Liget utca 40.

E-mail: postmaster@goncolfakft.t-online.hu

Web: www.goncol.fw.hu

Levelezési cím: 3895 Gönc, Ipartelep

Tel.: 06-30/555-8859

Fax: 06-46/588-210

MATEK taggyűlés Szabadkán

A Magyar Temetkezési Kellékgyártók első negyedéves találkozójukat az E&P Kft. tulajdonosának vajdasági telephelyén tartották. A szabadkai taggyűlést követően megismerhettük az egyik legrégebbi magyar vállalkozás szerbiai anyacégét, miután Erdélyi György elkauzolt bennünket a köfeldolgozás titokzatos világába. Az üzemlátogatást követően a társaság több tagja elutazott az djvidéki temetkezési kiállításra (l. idevonatkozó cikkünket). A cég tulajdonosát arról kérdeztük, hogy hogyan élte meg az elmúlt évek változásait és milyen terveket szövöget a jövőre nézve?

Mikor alakult a céged, hogy alakult a sorsa az indulás óta? Volt-e kapcsolat az EV PRO (A szerbiai anyavállalat neve – szerk.) előtt a szakmával?

A céget a távoli 1991-ben alapítottam. Mint mindannyian tudjuk, ez az időszak, a 90-es évek eleje a régi Jugoszlávia szét-esésének, a balkáni háborúk időszaka. Többek között ez is oka volt annak, hogy azt a döntést hoztam, hogy céget alapítok, amely temetkezési kellékek forgalmazásával fog foglalkozni. A cégalapítást megelőzően is a temetkezési szakmában dolgoztam. Ez a tevékenységi kör 1978 óta az életem része. Évekig dolgoztam a szabadkai temetkezési közvállalat alkalmazottja, majd igazgatójaként is.

Melyik időszakra emlékszel vissza legszívesebben?

Hogy melyik időszakra tekintek vissza legszívesebben? Talán az 1991–2000 közötti évekre. Habár nagyon nehéz időszak volt, gazdaságilag és lelkileg is, sokkal könnyebb és jobb volt dolgozni. A temetkezési szakma sokkal nagyobb becsületnek örvendett és sokkal tisztetésebb volt.

Néhány éve fontos változás történt a cég életében, új stratégiai termékgyártásba kezdte. Pontosan milyen termékkörrel van szó? Az építőipar az elsődleges megrendelő vagy a kegyeleti piac?

Öt évvel ezelőtt született meg a döntés, hogy valamit újítani kell a piacon. A piac túlszűfolt, a verseny őrült nagy lett, lépni kellett. Valami újat, de azért maradv a szakmában... Ekkor kezdődött meg a kőfaragó részleg üzemeltetése. Először egy kisebb, de már akkor is korszerű műhelyben, midössze 4-5 alkalmazottal kezdtünk. Kínálatunkban mindössze 10-15 fajta gránit és márvány, valamint természetesen a műkő szerepelt. Három évvel ezelőtt sikerült egy új műhelyt, korszerű irodaházat, kiállítótermet, két 800 m²-es raktárat felépíteni, az egyiket a temetkezési kellekék, a másikat pedig a kőfaragók részére. Mindezeket pedig körülveszi a nyitott raktár, ahol séta közben ki lehet választani a legmegfelelőbb követ mindenki részére. Az elmúlt pár évben sikerült bővíteni a kínálatot, és olyan áru skálával jelen lenni a piacon, ami talán egyedülálló a Vajdaságban. Közel 150-féle gránit, márvány és műmárvány van jelenleg a kínálatunkban. A kövek többsége építészeti felhasználásra van előkészítve. A kínálatban vannak olcsóbb, úgymond mindenki számára megfizethető anyagok, de vannak például, Brazíliából származó, kivételes köveink is.

Hányan dolgoznak a cégben jelenleg, hogy történik a munkamegosztás?

Az alkalmazotti létszám immár 40 körül jár. A gyártás 80-90 százalékát az

építőipar fedi le, főbb célpiacaink Szerbia, Magyarország és Bosznia-Hercegovina. Az árubeszerzést is mi végezzük. A köveket túlnyomórészt Olaszorszából hozzuk be, de származási helyük a világ minden tájára tehető. A kínálatban jelen vannak a díszítőelemek is, mint a szökőkutak, kandallók, gránitasztalok, Szobrok, -vázák is. Ezek megtekinthetők az irodaház kiállítótermében.

Milyennek ítéled meg a szakma jövőjét? Miben kellene változni a szakmának? Mit vársz a törvénytől?

Hogy milyennek látom a temetkezési szakma jövőjét? Hát, sajnos már nem vagyok optimista... A szakma elvesztette a becsületét. A kegyeleti szakmában is, mint máshol is, megjelent a politika. Véleményem szerint a sikeres üzlet és a politika nem járnak együtt. A temetkezési törvényt bizonyára meg fogják hozni, papíron meglesz, de hogy a gyakorlatba hogyan fog beépülni?! Nem tudom, nem hiszek benne.

Balogh Károly

A Szentlélek élő temploma

Szűcs Imre

1964. március 12-én született Siófokon. Általános iskolai tanulmányait Balatonendrén, a középiskolát Keszthelyen végezte. Az érettség letétele után jelentkez Szendy József veszprémi püspöknél papnövendéknek, aki őt a budapesti Hit Tudományi Akadémiára küldi. 1987-ben szentelték pappá. Kaposváron (Hősök temploma majd Nagyboldogasszony-templom) káplán. 1993-tól Tapsonyban plébános. 1999-től az újudvari körzet plébánosa.

Honnan indult, milyen körülmények erősítették Önben azt a tudatot, hogy Istent és az embereket kell szolgálnia?

Családból hoztam a hitet a vallási elkötelezettséget. Érettségi körül kezdtem foglalkozni azzal a gondolattal, hogy pap legyek. Fokozatosan erősödött meg bennem a meggyőződés, hogy az Úr papnak hív. Jelentkeztem, abban a meggyőződésben, hogy majd eldől, hogy alkalmas vagyok-e erre a pályára. Biztos akkor lettem az Isten hívó szavában, amikor szenteléskor a Püspök a kezét a fejemre tette.

Mit jelentett önnek az, hogy Kaposvár egyik városrészében kezdte meg egyházi szolgálatát?

Kaposvár, az első szolgálati hely, nagy kihívás volt. Agg József, kerületi esperes mellett kezdtem a munkát. A „városszéli plébános” bölcs, megfontolt, nagy tudású ember, aki igazi karakter. Mellette szolgálni szintén nagy kihívás és élmény volt. Tőle tanultam meg a lelkipásztori munkát. Ma is gyakran gondolok intő, oktató szavaira. Minden szava érték, követendő példa a számomra.

Az ünnepek és a búcsújáró helyek fontos szerepet töltenek be a közösségformálásban. Mit jelentenek önnek az egyházi ünnepek és zarándokutak?

Az ünnepek nekem elsősorban munkát jelentenek. Felkészületlenül soha nem állok ki a híveim elé prédikálni. Az ünnep az embereknek pihenést jelent, a papnak feladatot, hogy misszionálja a fizikálisan pihenő ember lelkét.

Ma divat részt venni egyházi zarándoklatokon. Ha megmarad a hit, a szeretet a zarándoklat erősítheti a hitet, akkor ennek valóban van értelme. Csiksomlyó a magyarság nagy ünnepe. Egy adott történelmi eseményből nőtt népiünnepévé, amelynek jelentős a hit és tudati tartalma.

Más a tartalma a plébánia körzetemhez tartozó Homokkomáromi zarándoklatnak: 1722-ben Koblencből német bevándorlókat telepítettek le 6 faluba. A mai templom kegyképe 1722-ben, a telepesek által épített – jelenlegi templom – alapjainak ása közben került elő. A legenda szerint épségben az ott lévő hársfa gyökerei közül. A 40x60 cm-es nagyságú, a 17. századból származó képet, mely a kis Jézust tartó Szűz Máriát ábrázolja, csodatevő képként tisztelték a 18 században. A képet többször levitték az alsó kápolnába, de éjszakánként mindig visszajött előbbi helyére. Ezt a Mária-képet tették a templom elkészültekor, talán 1744-ben a fő oltárra (melyet a hársfa helyére építettek), és azóta is ott van.

Egy plébánosnak milyen lehetőségei vannak a templomlátogatók számának növelésére, mit jelent önnek „szolgálni az embert”?

Szeresse az embereket, de tudjon nemet is mondani. Azt a képességet, amit Istentől kapott az emberek szolgálatára kell fordítani. Meggyőződésem szerint a pap van a hívekért és nem a hívek a papért. Ha egy másik embernek

adod magad – lásd házasság – az egy nagy kaland.

Ám, ha az Istennek adod feltétel nélkül az életed, no az a NAGY KALAND.

A plébános gyakori kötelessége az elhunytak méltó búcsúztatása és az hozzátartozók vigasztalása. A hit segít a halál feldolgozásában. Mit tehet a plébános a gyász feldolgozásában?

Ha temetek, nem azt nézem, hogy az elhunyt koldus vagy király, hanem azt, hogy ember. Mindenki megérdemli a méltó búcsúztatást. A hajléktalan éppen úgy a Szentlélek élő temploma, mint ahogy az újjazdag milliárdos.

A mindenszentek és halottak napja az egyik legnagyobb tömegeket mozgató emlékezés, ünnep. Önnek mit jelent a mindenszentek ünnepe és a halottak napja?

A mindenszentek ünnepe megerősít a szentek közösségének tanításában, ezért számomra örömnépnep. A halottak napja számomra emlékezés, de nem reménytelen szomorúság, mert hiszem a test föltámadását és az örök életet.

„Nagy öröm van ma az égben, örvendezzünk keresztények, Szenteljük e dicső napot Mindenszentek ünnepének. Gyülekezzünk szívesen, énekeljünk lelkesen: Mindenszentek, üdv tinéktek.”

Puskás Béla

T ö l g y

F e n y ő

N y á r

L a m i n á t

A stílus, a forma meghatározható,
az anyag adja magát!

Mantex
www.mantex.hu

ÚJ PARTNEREKNEK EGYEDI BELÉPŐ ÁRAK 1 ÉV HŰSÉGNYILATKOZATTAL

MAGYARORSZÁG PIACVEZETŐ
KEGYELETI KELLÉKEKET GYÁRTÓ TÁRSASÁGA